

Občinski list

Glasilo občine Renče-Vogrsko

6 IZ OBČINE
Investicija
v mlade ni
nikoli zgrešena
investicija

10 LJUDJE, KI
ZAZNAMUJEJO ČAS
IN PROSTOR
Lucija
Mlinarič

42 GOSPODARSTVO
Spintec odprl vrata
novega poslovnega
centra v Volčji
Dragi

Kazalo

Beseda uredništva	stran	2
Županova beseda	stran	3
Občinska uprava poroča	stran	4
Občinska uprava se predstavlja	stran	5
Iz občine	stran	6
Ljudje, ki zaznamujejo čas in prostor	stran	10
Kultura	stran	13
Šola in vrtec	stran	18
Šport in rekreacija	stran	24
Društva	stran	28
Povedali so nam	stran	33
Zdravje je vrednota	stran	34
Dogodki	stran	37
Gospodarstvo	stran	42
Obvestila	stran	45
Razvedrilo	stran	46

OBČINSKI LIST – URADNO GLASILO OBČINE RENČE-VOGRSKO

Število izvodov Občinskega lista, ki ga prejmejo vsa gospodinjstva v občini brezplačno, je 1400.

Naslov: Občina Renče-Vogrsko, Bukovica 43, 5293 Volčja Draga,
Telefon: (05) 338 45 00

Uredništvo: Alenka Gregorič – glavna in odgovorna urednica,
Vesna Pahor, Mateja Ščuka, Irena Rovan, Hana Šuligoj, Renata
Tischer in Denis Čotar

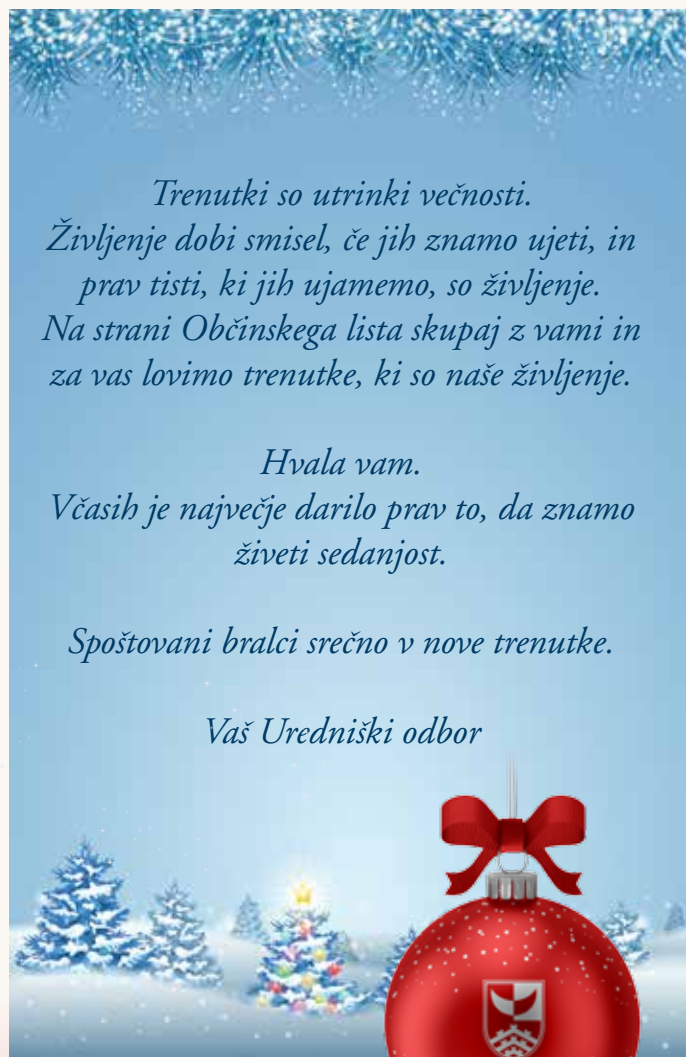
Lektoriranje: Anja Nikolavčič

Strokovni članki niso lektorirani s strani našega lektorja.

Oblikovanje in grafična postavitev: Matjash Matjaž Bizjak

Tisk: Grafika Soča d.o.o.

Datum izida glasila: 27. december 2019

*Trenutki so utrinki večnosti.
Življenje dobi smisel, če jih znamo ujeti, in
prav tisti, ki jih ujamemo, so življenje.
Na strani Občinskega lista skupaj z vami in
za vas lovimo trenutke, ki so naše življenje.*

*Hvala vam.
Včasih je največje darilo prav to, da znamo
živeti sedanost.*

Spoštovani bralci srečno v nove trenutke.

Vaš Uredniški odbor

Županova beseda

Drage občanke, dragi občani, leto za nami je bilo polno dela, prilaganja, usklajevanja, predvsem pa učenja. Kot sem vas že večkrat seznanil, smo v letošnjem letu speljali dva ključna projekta, energetska sanacijo Zadružnega doma Vogrsko ter energetska sanacijo in rekonstrukcijo vrtca v POŠ Bukovica, v skupni vrednosti približno 700.000 €.

Pri tem smo pridobili gradbeno in uporabno dovoljenje za Zadružni dom Vogrsko in novo uporabno dovoljenje za Vrtec Bukovica. Pri obeh projektih smo izvajali tudi dodatna dela, ki niso bila predvidena po popisu, a so bila kljub vsemu naročena s strani Občine. Na tak način smo prihranili sredstva pri kasnejši obnovi notranjih prostorov na Vogrskem in dozidavi še enega oddelka vrtca v Bukovici. Ob tem smo v zaključevanju izvedbe vseh del participativnega proračuna in vzdrževalnih del na cestiščih.

Velik obseg dela pa smo namenili pripravi projektov za vodovod in kanalizacijo v naši občini, kar nas uvršča še med redke občine, ki nimajo urejene fekalne vode. Zato smo sprejeli odločitev, da se bo naša občina priključila na centralno čistilno napravo v Vrtojbi. V ta namen smo razdelili projekt na pripravo in izdelavo primarnih fekalnih vodov po občini in se uskladili z Direkcijo za ceste, Elektro Primorska in predstavniki optične komunikacije. Velik del realizacije projekta bo sofinanciran s strani kohezijskih sredstev za razvoj regije. Ker se v Občini držimo načela, da se v

cestno telo skuša vgraditi čim več javne infrastrukture, smo k temu povabili vse ostale partnerje. V ta namen smo pridobili dve gradbeni dovoljenji, skupno pa vložili 8 vlog za gradbena dovoljenja za potrebe gradnje vodovoda in kanalizacije. Obenem smo pripravili tudi projekte za ostale odseke, saj se zavedamo, da so kljub omejenemu proračunu projekti, ki niso idejni, ampak so končni in imajo pridobljena vsa soglasja, zemljišča in gradbena dovoljenja, osnova za pridobitev kakršnihkoli dodatnih sredstev.

Nadaljujemo tudi z ostalimi željami in potrebami v naši Občini, kot so dnevni center za starejše v Volčji Dragi, razširitev telovadnice Renče, večnamenska dvorana Vogrsko, avtobusno postajališče Dombrova, pločnik Bukovica, cesta Renče-Bukovica, vodovod Vogrsko, asfaltacija makadamskih cest, priprava projekta most Oševljek in še in še. Toda vse projekte ponovno pregledujemo, dopolnjujemo, ocenjujemo njihovo smotrnost, po možnosti spreminjamo in jih pripravljamo za realizacijo. Večino projektov zastavljamo popolnoma na novo.

Vsi projekti imajo in bodo imeli skupnega imenovalca, in sicer možnost prijave na kakršenkoli razpis za pridobitev nepovratnih sredstev. V ta namen smo v letošnjem letu prijavi oba letošnja večja projekta in še en lanski projekt in skupaj pridobili cca. 230.000 € ter dodatno pridobili sredstva v višini 20.000 € še za manjše projekte. Posledično občinska uprava ni imela potrebe po zadolževanju. V občinski upravi nam je kljub nesprejetju Odloka o proračunu za leto 2019 na zadnji seji Občinskega sveta uspelo zagotoviti vse tekoče transferje (plače, stroški, nadstandardi, vzdrževanja) in poplačati večino investicij.

V naslednjem letu bomo še naprej nadaljevali z realizacijo in izgradnjo skupnih projektov, posvečali se bomo posameznim problematikam in pripravljali konkretne projekte z vso dokumentacijo, kajti moje delo temelji na razvoju in blaginji vseh občanov na dolgi rok. **Zato vam v novem letu želim zdravje, srečo, veselje, razumevanje, predvsem pa veliko mero ponosa, da živimo v naši občini, Občini Renče-Vogrsko. Srečno.**

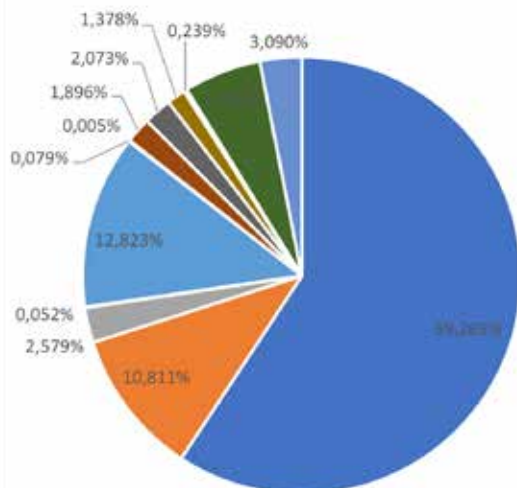
Vaš župan
Tarik Žigon

Proračun 2019

Pozdravljeni, v letošnji zadnji izdaji Občinskega lista bi vam radi okvirno predstavili naš občinski proračun, prilive in porabo sredstev ter likvidnostno delovanje Občine, ker se o tem veliko govori, malo pa dobite konkretnih podatkov. V letošnjem letu bo občinski proračun znašal nekaj manj kot 4 milijone evrov.

Prilivi v občinsko blagajno pritekajo tedensko skozi vse leto. Ti so:

- DOHODNINA
- DAVKI NA PREMOŽENJE
- DOMAČI DAVKI NA BLAGO IN STORITVE
- DRUGI DAVKI
- UDELEŽBA NA DOBIČKU IN DOHODKI OD PREMOŽENJA
- TAKSE IN PRISTOJBINE
- PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV
- DRUGI NEDAVČNI PRIHODKI
- PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV
- PRIHODKI OD PRODAJE ZEMLJIŠČ IN NEOPREDMETENIH SREDSTEV
- PREJETE DONACIJE IZ DOMAČIH VIROV
- TRANSFERNI PRIHODKI IZ DRUGIH JAVNOFINANČNIH INSTITUCIJ
- PREJETA SREDSTVA IZ DRŽAVNEGA PRORAČUNA IZ SREDSTEV PRORAČUNA EVROPSKE UNIJE

V letošnjem letu smo sprejeli v povprečju najnižji proračun, kar je pri sami finančni strukturi zelo blizu realnega denarnega toka, ampak ne omogoča fleksibilnosti pri izvajanju tekočih projektov. Vse občine sprejemajo v povprečju višje proračune, ker je na tak način možno prilagajanje tekom leta glede na dane situacije. Primer, ko prejmemo sredstva za določen projekt, se poveča obsega dela pri investicijah in vzdrževanju, nuja dela ... Fleksibilnost v proračunu nam omogoča tudi lažje prilagajanje medobčinskim projektom, pretirana zategnjenost proračuna pa občinski upravi onemogoča prilagajanje na dane situacije.

Z občinskim proračunom delamo gospodarno in preudarno. Prav ta namen, da skušamo za čim manj denarja čim več ustvariti in čim več dodatnih sredstev pridobiti, je naše delo v konstantnem prilagajanju in sledenju tekočih smernic države. Kot cilj pa nam je, da prav s pridobivanjem teh dodatnih sredstev s strani projektnih nalog povečamo občinski proračun. Obenem pa moramo kot dobri gospodarji nadzorovati stroške »transferjev«, prilagajati te glede na zakonske podlage, nujnost in potrebe občanov. In prav pri stroških se bomo v naslednjem proračunskem obdobju fokusirali, da bomo lahko povečali proračunske postavke pri projektih in vzdrževanju celotne naše infrastrukture in objektov. •

Odhodki v letošnjem letu:

*Spoštovane občanke in občani!
Prispevali smo nov kamenček v mozaik, ki tvori skupno zgodbo celotne domače občine. Kako bomo zgodbo Renč, Oševljeka, Bukovice, Volčje Drape, Dombrove in Vogrskega ustvarjali naprej, je odvisno od vseh nas. Bodimo pozitivni, strpni, dobri, inovativni in ustvarjalni. Pomoči potrebnim ponudimo oporo. Naj vam ob tej priložnosti, drage občanke in občani, zaželim vesele božične praznike in naj bo leto 2020 leto ujetih priložnosti in družinskih radosti za vse nas.
Srečno.*

Aleš Furlan, občinski svetnik

Velike spremembe na oddelku za okolje in prostor

Prihajajoče novo leto nam že pripravlja čiste bele liste, na katere bomo lahko pisali nove zgodbe. Leto, ki se poslavlja, je poskrbelo za nekaj sprememb v sestavi občinske uprave Občine Renče-Vogrsko, te pa se očitno še niso zaključile. Na oddelku za okolje in prostor nas bodo z januarjem pozdravili novi obrazi. Trenutni svetovalec na tem oddelku Erik Lasič zapušča to delovno mesto, strokovni sodelavec za investicije David Lukežič pa odhaja v pokoj.

Erik in David, na Občini Renče-Vogrsko sta zaposlena na oddelku za okolje in prostor. Katera je vajina funkcija in koliko časa že opravljata to delo? Ali ste bili že prej zaposleni na tem področju? Erik, glede na vašo starost je to najbrž vaša prva služba, drži?

Erik: Službo na položaju svetovalca za okolje in prostor v okviru občinske uprave Občine Renče-Vogrsko sem prevzel leta 2012. Pred tem sem prav tako v občinski upravi eno leto opravljal pripravniško delo v okviru pravne službe. Drži, da gre za mojo prvo redno službo, saj sem leta 2010 diplomiral na Pravni fakulteti v Ljubljani. V času študija sem tako kot mnogi drugi opravljal zelo različna priložnostna dela, veliko energije pa smo takrat vložili tudi v osnovanje in zagon Društva Mladi Renče-Vogrsko ter projektov, ki se jih sedaj z veseljem spominjamo, kot na primer Poletje v Bukowci, Zidam in podobni.

David: Na Občini Renče-Vogrsko sem zaposlen od novembra 2012 kot strokovni sodelavec za investicije. Prvič sem se zaposlil leta 1977 pri nekdanjem podjetju SGP Gorica, kasneje sem delal še na ABK Šempeter in Primorje Ajdovščina. Vselej sem delo opravljal v gradbeništvu.

Kaj natančneje zajema vajino delo in za kaj vse sta odgovorna?

Erik: Moje delo zajema vodenje vseh upravnih postopkov na področju okolja in prostora (soglasja za gradnjo v varovalnem pasu cest, komunalni prispevek ipd.), svetovanje občanom pri pridobivanju so-

glasij za gradnjo in v postopkih v povezavi s prostorskim načrtovanjem. Kot vodja projektov ali pa kot član delovne skupine sem sodeloval pri pripravi in izvedbi vseh večjih investicij, ki so se v zadnjih letih izvajale na območju naše občine (Zdravstveni dom Renče, Energetske sanacije šol in vrtcev ...). Sodelujem tudi pri mednarodnih projektih, kjer Občina Renče-Vogrsko nastopa kot partner. Moje delo obsega tudi urejanje evidence nadomestila za uporabo stavbnih zemljišč in vodenje režijskega obrata.

David: Vzdrževalna in investicijska dela na cestah, dela na vodovodnem omrežju, kanalizaciji, razna dela v okviru vzdrževanja in varovanja občinskih stavb, to so v grobem povedano dela, za katera sem zadolžen.

Na vaju se večkrat obrnejo številni občani. Katera vprašanja sta jim pomagala razrešiti?

Erik: Največkrat se pri meni oglasijo občani, ki se zanimajo za gradnjo objektov, tako stanovanjskih stavb kot drugih. Postopek pridobivanja gradbenega dovoljenja je za osebo, ki se s tem ne ukvarja vsak dan, zelo zapleten, namreč zelo težko je na enem mestu o tem dobiti vse relevantne informacije. Upam, da sem vsaj kateremu izmed občanov z nasvetom uspel prihraniti kakšno izmed nevšečnosti, ki se pojavljajo na poti do gradbenega dovoljenja.

David: Občani se na naš oddelk obračajo z različnimi vprašanji, predlogi, zahtevki. S problemi se vedno spopademo in jih skušamo rešiti, seveda, kar je v naših močeh.

V teh letih sta si nabrala veliko izkušenj. Ali vama je kateri dogodek pustil poseben pečat?

Erik: Zagotovo so velik pečat na moje delo pustile katastrofalne poplave, ki so se zgodile jeseni 2012, le nekaj dni po tem, ko sva tako jaz kot David nastopila novo službo na oddelku za okolje in prostor. Ta dogodek je pri meni na eni strani pustil željo po tem, da bi se stvari na terenu izboljšale in da se škoda zaradi naravnih nesreč tako na zasebni kot javni lastnini ne bi več ponavljala. Na drugi strani pa zavedanje, da se določenim silam v naravi ne da ukloniti in da se vsaka napaka, ki je v prostoru dopuščena, lahko večkratno plačuje.

David: Precej je takih dogodkov. V spominu mi bodo ostali predvsem tisti, pri katerih so bili občani zadovoljni z našim delom.

Kako vidite delovanje naše občine v prihodnje?

Erik: Naša občina ima zaradi geografskih značilnosti in razpršene pozidave zelo neugodno razmerje med številom prebivalcev in dolžinami infrastrukturnih vodov (cest, vodovodov, kanalizacij). Na podro-

► čju urejanja prostora bo zato potrebno premišljeno delovanje v smeri gradnje strnjjenih naselij, naselitvijo izpraznjenih hiš in stanovanj ter urejanju nepremičniških evidenc tako zasebnega premoženja kot javne infrastrukture. Takšno delovanje bo na dolgi rok znižalo tako stroške občine kot prebivalcev, skrajšalo čas in stroške do pridobitve gradbenih dovoljenj, prihranjeni čas in denar pa se bo lahko porabil za druge namene.

David: Občina Renče-Vogrsko je mlada občina, ima potencial za razvoj in delovanje. Mislim, da je na dobri poti, vsi pa bomo morali pri tem sodelovati.

Že v uvodnem delu sem omenila, da se oba poslavljata od te službe. Pred vama je novo poglavje življenja. Erik, vi boste zamenjali službo, medtem ko vi, David, odhajate v zasluženi pokoj. Ali imate kakšno posebno sporočilo za naše občane, bralce Občinskega lista?

Erik: Žal sem pri svojem delu veliko prevečkrat slišal zgodbe o nerazumevanju med najbližjimi sosedi, zato sem se včasih pošalil, da imamo mi na občini 4300 sosedov in z vsakim od njih moramo spregovoriti, si pogledati v oči, iskati rešitve in držati dano besedo. To zagotovo ni prijetno delo, prinaša pa veliko zadoščenje, ko se do rešitve tudi pride. Iz tega razloga in v smislu prazničnega vzdušja, ki je pred vrati, želim občanom veliko medsebojnega razumevanja.

David: Smo pred novim letom, zato vsem želim lepe praznike in vse najboljše v novem letu, občinski upravi pa uspešno delo.

Tako Eriku kot Davidu želimo vse dobro na nadaljnjih življenjskih poteh, ob tem pa izrekamo prijetno dobrodošlico novemu zaposlenemu.

Novi obraz občinske uprave boste spoznali v prihodnji številki Občinskega lista. ●

 Mateja Ščuka
 Denis Čotar

»Investicija v mlade ni nikoli zgrešena investicija«

V **Kulturnem domu Bukovica** je 22. novembra v soorganizaciji **Mladinskega sveta Slovenije** in **Občine Renče-Vogrsko** v sodelovanju z **Društvom Mladi Renče-Vogrsko** potekal regijski dogodek pod imenom **Rastimo skupaj** v goriški regiji. Projekt se izvaja v sodelovanju z različnimi občinami in mladinskimi sveti že peto leto, osredotoča pa se predvsem na problematiko zaposlovanja mladih in na vzpostavitev dialoga med mladimi in lokalno skupnostjo. Poglavitno vprašanje pri vsem tem je, kaj lahko lokalna skupnost in podjetja naredijo, da mladi ostanejo v domači občini.

V prvem delu so zbrane nagovorili predstavniki posameznih organizacij ter predstavili ideje in misli izabrani tematiki. Prvi je k besedi pristopil **Matej Novak**, podpredsednik Mladinskega sveta Slovenije. Poudaril je, da zagotovo velja rek, da so mladi naša prihodnost, a se je potrebno zavedati, da so tudi sedanost. V mladosti posameznik sprejema dolgoročne odločitve, kot so šolanje, zaposlitev, domovanje. V tem času jih je potrebno informirati in učiti, katere informacije so pri teh odločitvah pomembne, kako filtrirati informacije, da se bodo pravilno odločili. Za njim je spregovoril predsednik Urada RS za mladino **Tin Kampl**, ki je dogodek predstavil kot spodbudo, da regija začne delovati na področju mladine. Pri tem pa ni nobenega recepta ali priročnika, zato sta nujni participacija in sodelovanje mladih in občine. Poudaril je, da investicija v mlade ni nikoli zgrešena investicija. Besedo je predal **Tariku Žigonu**, županu Občine Renče-Vogrsko, kjer mladi že vstopajo v občinske vode, saj se je pomladil tudi občinski svet, najmlajši svetnik ima

24 let. Pri delovanju občine je pomemben tudi posluš za mlade, potrebno jih je upoštevati ter jim urediti prostore in drugo infrastrukturo. Na področju zaposlovanja mladih je predstavil potrebo po oblikovanju obrtnih in podjetniških con, za dolgoročno reševanje vračanja mladih v domačo občino pa povezovanje različnih spektrov, kot so stanovanjska, šolska, cestna infrastruktura, saj če je to urejeno, se bodo mladi lažje odločali za bivanje doma. Predstavil je še dve ideji, o katerih razmišljajo v občinski upravi, in sicer natečaje za mlade, na primer arhitekturne, kjer jim lahko sodelovanje predstavlja še zaključno nalogo pri študiju in referenco za nadaljnje delo, in osnovnošolski parlament na občini, kjer bi že najmlajši lahko predstavili problematiko v občini. Sledila je **Nina Bavčar Čargo** z Inštituta za mladinsko politiko. Predstavila je primere dobrih praks in certifikat Mladim prijazna občina. Kot primere dobrih praks je izpostavila participativni proračun, namenjen le mladim, interaktivne info točke, rubriko v občinskem glasilu, spletni portal z in-

formacijami za mlade. Ne glede na izbiro načina delovanja za mlade je pomembno, da so mladi pri tem aktivni akterji, ki jih mora občina poslušati. **Sandra Bano** je predstavila spletni portal Mlad.si, na katerem so zbrane informacije za mlade s celotne Slovenije, **Dino Kovačević** pa je kot strokovni direktor predstavil Zavod Ypsilon in primere dobrih praks za pridobivanje kompetenc. Veščine, znanje in povezovanje so pomembni za kariero, ta pa je dolgotrajen proces, zato je potrebno mlade uvesti v življenjske situacije, ki jih med samim študijem ne dobijo. Prvi del je zaključila **Živa Cotič Bizjak**, trenutno zaposlena v podjetju TNG Oprema, Kingsbox, pred tem pa v kadrovske agenciji Profil. Osredotočila se je na vprašanje, kako oblikovati življenjepis in pristopiti do delodajalca. Poleg usmeritvenih točk za pisanje življenjepisa je predstavila problematiko pristopa do informacij o prostih delovnih mestih v ruralnem okolju v primerjavi z mesti in poudarila, da naj mladi širijo informacijo o tem, da iščejo službo.

Sledila je delavnica sodelujočih na dogodku, nekakšen brainstorming okoli vprašanja, kako naj mladi participirajo v občini. Razmišljanja o povezovanju občin in podjetij za večjo zaposljivost in informiranost mladih ter večji participaciji mladih v lokalnih skupnostih in informiranju so navezali na zadnjo točko dogodka, okroglo mizo z gosti. Sodelovali so **Matejka Maver Pregelj**, svetovalka za družbene dejavnosti Občine Miren-Kostanjevica, **Vladka Gal Janeš**, svetovalka za družbene dejavnosti Občine Renče-Vogrsko, **Karmen Kompara** iz podjetja Vitanest, **Mitja Mikuž** iz Primorskega tehnološkega parka, podžupanja Mestne občine Nova Gorica **Elena Zavadlav Ušaj** in župan Občine Renče-Vogrsko **Tarik Žigon**. Vsi so izpostavili željo po sodelovanju z mladimi, ga. Maver Pregelj

po povezovanju ne le znotraj občine, ampak tudi s sosednjimi občinami, ga. Gal Janeš željo po prejemu certifikata Mladim prijazna občina, podžupanja mestne občine pa po ustanovitvi mladinskega sveta. Pri tem so vsi postavljali vprašanje, kje in kako začeti, pri čemer je direktorica Vitanesta poudarila, da je v mladih potrebno

vzpodbuditi zanos, da jim ne smemo vsiljevati svojih idej, ampak jim prepustiti, da sami pokažejo, kaj znajo. Mitja Mikuž je še dodal, da je potrebno mladim pomagati, da razvijejo ideje, ki jih imajo, da stopijo na svojo podjetniško pot. Oblikovali so skupne ideje za medsebojno povezovanje za zaposljivost in informiranje mladih, med katerimi sta bili največkrat omenjeni medsebojno sodelovanje in povezovanje. Mladi nimajo mej, to je občinska mentaliteta. Skupaj morajo oblikovati pogoje, da se mladi vrnejo domov. Pogoje za podjetništvo je potrebno narediti v občini, nato pa s sodelovanjem s sosednjimi to uravnovežiti med vse.

Dogodek so zaključili s tem, da je za nadaljnji razvoj potrebno nadaljevati začeto iniciativo, ob tem pa najti odgovor na vprašanje, kako vzpodbuditi podjetnika, da zaposli mladega, ki nima nujno izkušenj, ima pa ideje in zanos. ●

 Anja Nikolavčič
 Denis Čotar

Martinovanje v Bukovici

Leto je naokrog, trgategv vseh plodov je za nami, v shrambah se bohotijo letošnji pridelki, v kletih pa se grozdje spreminja v vino. Kot že nekaj let zapored smo se tudi letos zbrali v prostorih naše občine, kjer smo 9. novembra pripravili veselo prireditev Martinovanje 2019, in bili priča krstu mošta, ki so ga za ta namen darovali pridni vinogradniki naše občine.

Vinogradniško in vinarsko kulturo Slovenije predstavljajo tri vinorodne dežele: Podravje, Posavje in Primorska. Občino Renče-Vogrsko pa predstavljajo tri krajevne skupnosti, v katerih delujejo tudi vinogradniki, ki so za ta dan prispevali svoje vino. Tako lahko danes rečemo, da ima naša občina vinsko cesto, ki ne povezuje vinorodne okolišje med seboj, temveč povezuje naše vinogradnike in naše tri KS. In prav na to pot se je s praznim sodom izpred kulturnega doma v Bukovici podala furnga s kočijažem **Srečkom** v spremstvu domačih članov pevskega zboru **Provox**, harmonikarice **Brigite** in kitarista **Boštjana** ter se po parih urah in postankih vrnila s polnim sodom žlahtnega vina. Ker nas narava vsako leto obdara z darovi, je letos poskrbela, da nas je v soboto obdarila z dežnimi kapljami in za spremembo vpregla jeklene konjičke, a je furnga s polno malho dobre volje dosegla svoj namen.

Pravijo, da je martinovanje glavna jesenska prireditev, kjer obeležujemo spremembo mošta v vino. Res je tako in čeprav je to praznik, ki ni dela prost dan, ga praznujemo po vsej državi. Martinovanje oz. praznik svetega Martina je dan, ko rimokatoliške in protestantske države Evrope obujajo spomin na svojega

svetnika Martina, ki je dal plašč beraču, da prikrije revščino. To je gesta, ki je kasneje postala simbol vzajemne delitve, in temelj, na katerem naj evropski narodi gradijo svojo skupno prihodnost. Zato je lahko danes priložnost, da nam gesta sv. Martina ponuja možnost, da se zavimo pomena skromnosti in ponižnosti, delitve, da se rešimo razprtij in zamer ter nenazadnje, da se prepustimo enotnosti in povezanosti, da bomo v prihodnje ponosni na naš trden temelj človeka, ki je zgradil skupno prihodnost naše države in naših treh prelepih krajev, ki nosijo imena krajevnih skupnosti: Renč, Vogrskega ter Bukovice in Volčje Drage.

Začetek praznovanja je že po tradiciji pripadal **Pihalnemu orkestru Vogrsko**, ki deluje pod taktirko **Nejca Kovačiča** in je s poskočnimi takti poskrbel za dobro razpoloženje obiskovalcev.

V uvodnem nagovoru je govornica vse prisotne najprej lepo pozdravila v imenu

glavnega nosilca prireditve **Občine Renče-Vogrsko** in soorganizatorjev **KS Bukovica-Volčja Draga** in **KTŠ društva Bukovica-Volčja Draga**. Predstavila je dogajanja, ki so se odvijala v tekočem tednu, in pomen praznovanja praznika sv. Martina. Za predah pred nadaljevanjem programa je poskrbela **Brigita Gregorič**, ki je s harmoniko zaigrala poskočno vižo.

Že v torek, 5. novembra, pa je 9-članska komisija, v kateri sta sodelovali tudi dve strokovnjakinji ga. **Mojca Mavrič Štrukelj**, svetovalka specialista II za vinogradništvo, in ga. **Tamara Rusjan**, vodja oddelka III in svetovalka spec. II za vinarstvo na zavodu za kmetijstvo iz Kromberka, presojala o bistrosti, barvi, vonju, okusu in harmoniji mladega vina domačih pridelovalcev. Letošnje ocenjevanje je potekalo v dveh sklopih, in sicer se je ločeno ocenjevalo vina tako imenovanih ljubiteljskih pridelovalcev in vina profesionalnih pridelovalcev oz. vina, namenjena prodaji. Na voljo je bilo 17 vzorcev mladih vin. O

samem poteku ocenjevanja in o kvaliteti vin letnika 2019 je na samem dogodku strokovno mnenje podala ga. Tamara Rusjan, nato je sledila podelitev nagrad prejemnikom najboljših vin. Letošnji nagrajenec za najboljša vina med profesionalci je **Aldo Mozetič**, ki je prejel nagrado za sivi pinot. Pri ljubiteljskih pridelovalcih pa so bile nagrade podeljene takole:

Borut Kalin – bela zvrst, Borut Kalin – rose merlot, **Žarko Sulič** – rdeče merlot. Letošnjo priredite so prvič popestrili člani **dramske sekcije KTŠD Bukovica-Volčja Draga**, ki deluje pod vodstvom **Samuela Baše**, in nas nasmejali s kratkim skečem o vaških peripetijah ob martinovem. Skeč sta dopolnila nagovora predsednika KS Bukovica-Volčja Draga g. **Dušana Nemca** in našega župana g. **Tarika Žigona**.

Sledil je blagoslov vina, ki ga je opravil domači župnik **Vojc Žakelj**, in končno dejanje zabijanja pipe v sod, ki sta ga izvedla Tarik Žigon in Dušan Nemeč. K zdravici so bili vabljeni še vodja ocenjevalne komisije vin Tamara Rusjan, predsednik KS Vogrsko **Nejc Gorjan**, predsednica KS Renče **Florida Petelin**, dirigent Pihalnega orkestra Vogrsko Nejc Kovačič in predsednica Pihalnega orkestra Vogrsko **Tina Saksida**, predsednik KTŠD Bukovica-Volčja Draga

Srečko Špacapan, vodja Dramske sekcije Samuel Baša in župnik Vojc Žakelj.

Kot vsako leto so tudi letos martinov večer krasile stojnice domačih pridelovalcev in ostalih, ki so se odzvali na vabilo za sodelovanje. Letos so se predstavili: župan v županovem kotičku, po domače kantonu, **Mlinarstvo Kante** iz Renč, **Društvo KUL-TU-RA** iz Renč, KTŠD Bukovica-Volčja Draga ter vinarji **Ekološka kmetija Mlečnik** iz Bukovice, **Vina Bric** z Vogrškega, **Prodaja odprtih vin Vojko Mozetič** iz Renč, **Vina Mozetič** iz Renč in **Vinarstvo Zrzinko Matjaž Bavdaž** iz Bukovice. Veliko domačih vinarjev pa je

prispevalo svoja vina za pokušnjo.

Za jedačo in pijačo so poskrbeli člani KTŠD društva Bukovica-Volčja Draga, za glasbo in ples pa ansambel **Primavera**, ki nas je zabaval pozno v noč.

Tudi tokrat gre zahvala vsem nastopajočim in sodelujočim, vsem, ki so darovali vino, vsem, ki so s svojimi izdelki krasili stojnice, pa tudi vsem udeležencem, da smo skupaj spisali še en lep večer. ●

 Irena Rovani
 Denis Čotar

Festival godb severne Primorske 2019

V Bukovici se je v nedeljo, 17. novembra, odvijal **Festival godb severne Primorske 2019**. Občinstvu se je z raznolikim programom predstavilo šest pihalnih orkestrrov: **Pihalni orkester Tolmin**, **Pihalni orkester Salonit Anhovo**, **Prvačka pleh muzika**, **Pihalni orkester Brda**, **Pihalni orkester Vogrsko** in **Goriški pihalni orkester**.

Domači Pihalni orkester Vogrsko je pod umetniškim vodstvom **Nejca Kovačiča** nastopil predzadnji. Člani orkestra so poslušalcem že razkrili temo božično-novoletnega koncerta, ki bo potekal 26. decembra v isti dvorani. Poslušalcem so tako najprej zaigrali umirjeno skladbo Yellow Mountains, ki je delo Jacoba De Haana, napisano leta 1997 v švicarski vasi St. Moritz. Avtor je inspiracijo za delo dobil v naravi oz. v jesenskih barvah in njeni tišini. Harmonija in linije zahtevajo čist zvok orkestra, dobro kontrolo intonacije in dinamike. Zatem so občinstvo ogreli s hitrimi ritmi skladbe

Medley zasedbe Deep Purple, ene najbolj znanih rock skupin vseh časov. Priredba je zabavna za igranje in zanimiva za poslušanje, za orkestrsko izvajanje pa je kot večina zabavnih skladb ritmično zahtevna. Venček vključuje Burn, Highway Star in Smoke on the Water.

Festival godb severne Primorske je v sodelovanju z **Občino Renče-Vogrsko** organiziral **JSKD Nova Gorica**, ki je pripravil skoraj dvourni glasbeni program. Tokrat

je nastopajoče strokovno ocenjeval **Miro Saje**, ki se je po končani reviji tudi srečal in pogovarjal s predstavniki in dirigenti orkestrrov. Poslušalce je nagovorili tudi župan Občine Renče-Vogrsko **Tarik Žigon**. Ponovno smo lahko videli, da igrajo na severnem Primorskem zelo dobri in hkrati tudi različni pihalni orkestri, ki v Bukovico vedno privabijo poslušalce. ●

 Tina Saksida
 Pavšič Zavavdlav

Lucija Mlinarič

*Vsak človek je zase svet,
čuden, svetel in lep
kot zvezda na nebu ...
(Tone Pavček)*

Tisto oktobrsko jutro nas je kot ostra puščica dosegala vest, da Lucije ni več med nami. Neusmiljena bolezen, proti kateri se je tako hrabro borila od poletja 2013, jo je v cvetu življenja premagala in tako kruto iztrgala iz naše sredine.

Lucija Mlinarič je bila rojena v Šempetru pri Gorici, bila je odlična osnovnošolka, po uspešno opravljeni maturi na novogoriški gimnaziji se je vpisala na študij arhitekture v Trstu, poleg tega je študirala tudi biopsihologijo v Kopru. S prvimi koraki v umetnostnem kotalkanju se je srečala v Klubu za umetnostno kotalkanje Nova Gorica, svojo kotalkarsko pot pa je že zelo zgodaj nadaljevala v Renčah. Z veseljem je obiskovala glasbeno šolo, kjer je igrala violino in bila več let članica orkestra Glasbene šole Nova Gorica. Dolgo je vztrajala in gojila obe strasti, a prišel je trenutek, ko se je morala odločiti samo za eno vrhunsko pot. Izbrala je kotalkanje. Na njeni poti sta jo od vsega začetka podpirala in ji stala ob strani starša, mama **Anka** in tata **Ivo**. Vsak dan sta jo vozila na treninge na kotalkališče v Renče, velikokrat tudi dvakrat na dan. Družina je v celoti podredila svoj življenjski slog časovnici Lucijinih aktivnosti. Energije in zagnanosti ji ni primanjkovalo. Že kot majhna deklica je oddajala čarobno energijo in znala privabiti pozornost vseh navzočih. V svojih prvih nastopih je prevzela vse trenerje, občinstvo in sotekmovalke. Vsi so se pogovarjali le o njej. Po odličjih je posegla že od samega začetka, najprej na državnih tekmovanjih, nato tudi v tujini. Kot po pravilu se je z vseh tekmovanj vračala z odličji.

Leta 1999 je še kot starejša deklica že nastopila za slovensko reprezentanco in osvojila prvo bronasto kolajno na evropskem prvenstvu. Od takrat je le še napredovala in na tekmovanjih najvišjega nivoja dosegla skupaj kar 27 kolajn. Dvakrat je bila srebrna na svetovnih igrah neolimpijskih športov, in sicer v letih 2005 in 2013, s svetovnih prvenstev se je sedemkrat vrnila s srebrno in štirikrat z bronasto kolajno, na evropskih prvenstvih je kraljevala od svojih kadetskih časov pa skorajda do svojega slovesa, saj je kar šestkrat osvojila evropski vrh, štirikrat je bila srebrna in štirikrat bronasta.

Med vsemi briljantnimi dosežki pa je srebrna kolajna, dosežena v letu 2013 na svetovnih igrah v Kolumbiji, prav posebej obarvana, saj jo je dosegla v času, ko je izvedela za svojo bolezen. A niti za trenutek ni pomišljala, da ne bi zmogla, in z globoko vero vase je tudi tam daleč, sama s svojo trenerko dosegla to, kar si je zadala.

Zahrbtno bolezen je uspešno premagala in v letu 2014 polna novih moči in vrhunsko pripravljena ponovno zasijala najprej na evropskem prvenstvu, kjer je premagala vso evropsko elito, in nato na svetovnem prvenstvu, kjer je kariero zaključila kot svetovna podprvakinja. Posebej ganljiv je bil dogodek z njenega zadnjega svetovnega prvenstva v španskem Reusu, ko je ob zaključku njenega srebrnega prostega programa doživela stoječe ovacije.

To ni bil običajen nastop, bil je povratek po prvem zdravljenju kasneje ugotovljene neozdravljive bolezni. Še danes vemo, kako pomembno je bilo, da je španska zveza našla dva od poslednjih prostih sedežev za Lucijina starša, da sta lahko v živo doživela ta poklon svetovne kotalkarske družine Lucijinemu smislu življenja.

Novembra 2015 je v nabitto polni renški kotalkarski dvorani uradno zaključila ▶

Predsednica svetovne zveze kotalkarskih športov **Margaret Brooks**: »Ne poznam nikogar, ki bi zmozel narediti to, kar je uspelo Luciji. Manj kot leto dni po raku in težki operaciji se je vrnila v evropski in svetovni vrh. Počasčena sem, da sem lahko del njenega športnega življenja.«

- tekmovalno kariero. S svojo prisotnostjo jo je takrat počastil predsednik države g. Borut Pahor, si nadel kotalke ter se z veseljem in občudovanjem zapeljal z njo. V svojem nagovoru se ji je zahvalil, da je s svojim rezultati postavila Slovenijo na zemljevid Evrope in sveta.

Za svoje dosežke je prejela številna priznanja, plaketo Občine Renče-Vogrsko in plaketo Občine Šempeter-Vrtojba, številne velike plakete za dosežke športnikov na občinskem nivoju oziroma področju goriške regije, več let zapored je bila športnica Goriške, prejemnica več

ZLATE MEDALJE

2014	EP	Člani - prosto
2014	EP	Člani - kombinacija
2011	EP	Člani - prosto
2011	EP	Člani - kombinacija
2007	EP	Člani - kombinacija
2007	EP	Člani - prosto

SREBRNE MEDALJE

2014	SP	Člani - kombinacija
2013	Svetovne igre	Člani - prosto
2012	SP	Člani - kombinacija
2012	EP	Člani - prosto
2012	EP	Člani - kombinacija
2011	SP	Člani - kombinacija
2011	SP	Člani - prosto
2011	EP	Člani - obvezni liki
2007	SP	Člani - kombinacija
2005	SP	Mladinci - prosto
2005	SP	Mladinci - kombinacija
2005	Svetovne igre	Mladinci - prosto
2001	EP	Kadeti - kombinacija

BRONASTE MEDALJE

2014	SP	Člani - prosto
2012	SP	Člani - prosto
2010	EP	Člani - kombinacija
2009	SP	Člani - kombinacija
2009	EP	Člani - kombinacija
2009	EP	Člani - prosto
2004	SP	Mladinci - prosto
1999	EP	Kadeti - kombinacija

velikih plaket in male statue Olimpijskega komiteja. Na 51. podelitvi Bloudkovih priznanj je bila v letu 2016 nagrajena z najvišjim priznanjem Republike Slovenije za dosežke v športu, Bloudkovo plaketo, ki jo predsednik države podeljuje športnikom za njihove izjemne dosežke.

Od takrat dalje je svoje neizmerno znanje podajala mlajšim tekmovalkam in tekmovalcev v Sloveniji, Italiji in širom sveta kot trenerka in koreografinja. V obdobju med

letoma 2012 in 2016 so ji sotekmovalci zaupali vlogo predstavnice tekmovalcev v Glavnem odboru Svetovne kotalkarske zveze, ki jo je izvajala z vso vnemo in častno zastopala svoje kolege na vseh svetovnih kongresih.

Nato pa je bolezen udarila ponovno. A njena vera v moč, tekmovalna zagnanost in pozitivni duh so jo vodili tudi v času, ko se je zahrbtni bolezninovič zoperstavila. Bila je vseskozi aktivna tudi kot trenerka in koreografinja. Vsa svoja čustva je z izjemno prefinjenostjo znala preliti v ples in igro nastopajočih na kotalkarskih revijah. Vse akterje je vedno znova povezala v enovito zgodbo, polno zahtevnih elementov, številnih emocij in izraznosti ter z nedvoumnim sporočilom gledalcem: širiti srčnost in dobroto.

S svojimi izvajanjem je gledalce povsem prevzela in se z njimi zlila v eno samo celoto. Ob svojem izražanju je oddajala neizmerno energijo. Ne le odlična tehnika, tudi čutnost in izraznost sta bila njena aduta, s katerima se je ponašala. Bila je izjemno nadarjena oseba, ki je svojim ciljem po doseganju vrhunskih rezultatov v celoti podredila svoj življenjski slog. Kotalkarska dvorana ji je tako bila njen drugi dom. S svojimi številnimi nastopi in uspehi je promovirala naše kraje in Slovenijo po celem svetu. Po tej poti smo stopali skupaj in marsikaj doživeli. Potočili smo veliko solza, kakšenkrat solzo bridkosti, največkrat pa so to bile solze sreče.

Njeni dosežki pričajo o vztrajnem delu, odrekanju in vsemu, kar je potrebno za dosego vrhunskih rezultatov. Začrtala je to neizbrisno sled vrhunškega kotalkanja ter bila in bo s svojo borbenostjo, tekmovalno zagnanostjo in pozitivnim duhom vzgled vsem mladim kotalkarjem ter številnim poznavalcem in oboževalcem tega lepega športa. •

Lucija, naša zvezda si,
kjerkoli že si,
tam v neskončnosti.

Jubilejni deseti pohod po Gregorčičevi poti

Običajno naše pohode spremlja lepo vreme, tako je bilo tudi letos (v soboto, 12. oktobra), barvitost jesenskih barv pa je še prispevala k dobremu razpoloženju in počutju. Potem ko je od dolgoletnega vodje poti **Borisa Arčona** to nalogo prevzel **Janko Gorjan**, nas je tudi letos prav on popeljal na Gradišče in po koncu tamkajšnje prireditve kajpak tudi nazaj. Nekateri zvesti pohodniki so se tokrat opravičili, med njimi tudi župan Štarancana **Riccardo Marchesan**, pridružili pa so se novi in tako bo tudi v prihodnje. Razmišljamo, kako bi to lepo in plemenito prireditev ne samo ohranili, marveč jo tudi obogatili z novimi, privlačnimi vsebinami.

Na Gradišču je pred Kulturnim domom potekala prireditev (tudi kot del Gregorčičevih dni), ki so jo letos pripravili člani **Goriškega literarnega kluba Govorica**, **Gradiški slavčki** z mentorico **Tino Krog**, **KS Gradišče nad Prvačino**, **Melanija Kerševan**, **Albin Tavčar** in ansambel s Krasa **Naši fantje**. Navzoče so pozdravili podžupanja **MONG Elena Zavadlav Ušaj** in **Damjana Pavlica**, prav tako iz **MONG**, in predsednik **KS Gradišče Silver Kerševan**. Program je povezovala domačinka in pisateljica **Dragana Marošević**, za pogostitev z gradiško frtaljo in sladkim pecivom pa so poskrbele pridne domače gospodinje.

Po pohodu smo v renški kulturni dvorani doživeli prvo prijetno presenečenje. Udeleženci prireditve, prijatelji pohodništva, poezije in vsega lepega se lahko zahvalimo domačim slikarkam, ki so tudi tokrat opremile kulturno dvorano z domiselnim in izpovedno večpomenskim pristopom. Na likovni ravni so skušale zajeti zaple-

teno, v barvitost, sončnost in senčnost pesnikovih obrazov in sveta razprostrto, a nikoli do konca razrešeno človeško stisko. Srečanje s pisateljico **Darinko Kozinc** iz Solkana in njeno najnovejšo knjigo Krpanke je uvedla **Vesna Pahor**, predsednica Društva KUL-TU-RA Renče. Spomnila je, da je prav Darinka Kozic pred desetimi leti ▶

*Drage občanke in občani!
Leto 2020 naj bo polno veselja in radosti v krogu vaših najdražjih, naj bo polno pričakovanj in zadovoljstva ob uresničevanju vaših želja, naj bo zdravo, nabito s pozitivnimi mislimi in energijo, kajti le tako bomo drug drugemu v oporo in pomoč, naj bo srečno in svobodno.*

Borut Zorn, občinski svetnik

▶ kot podžupanja MONG z najlepšimi željami pozdravila prvi pohod po Gregorčičevi poti. Tedaj je tržaški pesnik, šolnik in neumorni kulturni delavec iz Doline pri Trstu **Boris Pangerc** spregovoril znamenite besede: »Gregorčičeva spominska in sprehajalna pot govori o preteklosti, je pa izrazito naravnana v prihodnost. Približuje pesnikovo osebnost in spodbuja v popotniku samozavest; odpira mu pogled v kulturno dediščino in ga nagovarja s spoznanjem, da je takšnih dejanj potrebnih še več.« Postavljeno je bilo osem informativnih tabel, na poti nad Arčoni smo posadili oljko z recitacijo istoimenske pesmi (Melanija Kerševan), naslednje leto se je začela prireditev Gregorčičevi dnevi (GLK Govorica), na Gregorčičevi poti pa se je zvrstilo veliko obiskov, branj in likovnih prireditev. Poleg Borisa Pangerca smo v sklopu te prireditve

v Renčah gostili literarnega zgodovinarja **Mirana Košuto**, pesnika **Jurija Paljka**, režiserko in igralko **Nedo Bric Rusjan**, pisca zgodovinskih del dr. **Vasjo Klavoro**, publicista **Vilija Prinčiča** ter diplomata in publicista **Jožeta Šušmelja**. Pesnika **Cirila Zlobca**

zaradi bolezni žal ni bilo, so ga pa v povsem zasedeni dvorani predstavili **Bojan Bratina**, **Radoš Bolčina** in **Marko Kravos**.

Darinka Kozinc je bila rojena v Oševljeku s priimkom Saksida, v Renčah pa je obisko-

vala osnovno šolo in že takrat pokazala opazno nagnjenje do literarnega ustvarjanja. Darinkino književno delo je predstavila komparativistka dr. **Megi Rožič**, dogodek pa je z mnogimi resničnimi zgodbami okrog nekdanje meje z Italijo popestrila domačinka iz Mirna **Cirila Pregelj**. Doživeli pa smo tudi čudovit glasbeni prispevek mladega tenorista **Domna Kozinca**, ki je zapel ob klavirski spremljavi **Mirjam Furlan**. Lepo, jubilejno in pomenljivo literarno in glasbeno obogateno srečanje sta spremljala **Florida Petelin**, predsednica Krajevne skupnosti Renče, in **Tarik Žigon**, župan naše občine, ki je prireditev tudi pozdravil.

Po prireditvi je Vesna Pahor povabila k lepi misli na našega dragega pesnika Simona Gregorčiča ter k sproščnemu druženju in pogostitvi. •

 Vesna Pahor
 Denis Čotar

*Spoštovane občanke, spoštovani občani!
Naj vas v božično noč in novo leto
popelje duh božiča, ki naj vam prinese
obilico sreče, zdravja in uspeha.
Prav tako vam iskreno čestitam ob
dnevu samostojnosti in enotnosti ter
vam želim lepo praznovanje.*

Viktor Trojer, občinski svetnik

Letni koncert Mešanega pevskega zbora Klasje Bukovica–Volčja Draga

Na prvo adventno nedeljo sta nas v praznični december popeljala pevtje in smeh, ki se je v polni dvorani v **Kulturnem domu Bukovica** razlegalo še dolgo v večer. Za letošnji koncert, ki ga je za nas pripravil **Mešani pevski zbor Klasje Bukovica-Volčja Draga**, lahko spet rečemo, da je bil nekaj posebnega. Posebnega v energiji.

Na začetku so nas pozdravili gostitelji – pevci Mešanega pevskega zbora Klasje, ki že vrsto sodelujejo v glasbenem projektu Življenja krog, kjer sodelujejo kot glasbena spremljava dirigentki **Barbari**.

Člani zbora so v letošnjem letu praznovali kar nekaj jubilejev, prav posebnega med njimi je obeležil **Jožko Gregorič** s svojo petdeseto udeležbo na prireditvi Primorska poje, torej je sodeloval na prav vsaki do sedaj.

Predsednica **DU Bukovica-Volčja Draga** je ob pozdravnem govoru pozdravila vse nastopajoče goste večera. Zahvalila se je hišniku **Samu** za pomoč ob vsaki priliki, voditeljici večera **Mojci Kranjc**, rezalcema pršuta **Stojanu** in **Dušanu** ter še posebej pridnim ženam, ki že več let pripravljajo jedi, ki so jih nekoč kuhale naše none, da

ne potonejo v pozabo in da bodo zanje vedeli tudi naši vnuki. Za zaključek pa ni mogla mimo misli, ki jih v svoji zbirki pesmi piše njena sošolka, 83-letna **Dora Čehovin Jež** iz UTŽO društva Most iz Ajdovščine. V svoji zbirki pesmi piše, da oči vse povedo. Pravi, citiram: »Niso vsake zapeljive, nekatere lažejo, druge so vabljuje. Že pogled pove, kakšno je srce. V očeh se iskri, če sreča v duši živi. Oči ti povedo, če srce je žalostno. Oči zažare, če sreča napolni nam srce.« Zaželela nam je vsem zdravja in svetlih iskric v naših očeh v letu 2020.

Iz Vrtovina je v goste prišel **Moški pevski zbor Vinograd**, ki je pod vodstvom zborovodkinje **Katje Bajec Mihelj** zapel 5 pesmi. V zboru poje 18 pevcev, predvsem slovenske ljudske, domoljubne in nabožne pesmi, večinoma slovenskih avtorjev. Letošnji posebni gostje so bili **Vipavski kvintet**, o katerih bomo v prihodnje zagotovo še veliko slišali. Sveže združeni glasbeniki in pevka pod vodstvom vsem dobro poznanega harmonikaša **Nejca Vrtovca** so dvignili pokonci še tako utrujenega posameznika. Izvajajo glasbo, ki nima tradicije na Primorskem, vendar jo večkrat slišimo na Gorenjskem, Štajerskem in v zamejstvu. Igrajo predvsem Avenikovo in glasbo Alpskega kvinteta. Občinstvo v dvorani je bilo nad njihovim

nastopom zelo navdušeno, marsikdo je z njimi prepeval in večini obiskovalcev je postalo toplo pri srcu, ko so zaslišali znane melodije narodnozabavne glasbe. Za zaključek večera so vsi nastopajoči skupaj zapeli hvalnico naši domovini, Slovenija, od kod lepote tvoje. •

✍ Mojca Kranjc in Renata Tischer
📷 Roland Tischer

Ob prihajajočem novem letu imamo veliko želja in pričakovanj. Tudi sama se pridružujem z voščili. Že majhen korak posameznika lahko marsikaj premakne in če je teh korakov več in še več, lahko veliko pripomoremo k temu, da bo sreča postala del našega življenja. Želim si, da bi prihodnost vsem prinesla zdravje, srečo, uspeh in veselje, zadovoljstvo, mir. Podarimo drug drugemu čas, kajti čas in povezanost med ljudmi gradita v nas zavest, da le skupno zmoremo graditi boljši svet.

Florida Petelin, predsednica Sveta KS Renče in občinska svetnica

Priprava na božično-novoletni koncert

Člani **Pihalnega orkestra Vogrsko** smo bili od 22. do 24. novembra na intenzivnih vajah v Čepovanu, kjer smo se pripravljali na božično-novoletni koncert.

Vikend je bil z vajami zelo zapolnjen, že v petek smo pričeli z skupnimi vajami, v soboto smo se razdelili po sekcijah – trobila, pihala, tolkala – zvečer pa nadaljevali s skupnimi vajami. Ravno tako so vaje potekale tudi v nedeljo. Izredno smo hvaležni našim mentorjem za potrpežljivost in vso predano znanje – dirigentu **Nejcu Kovačiču**, **Mateju Špacapanu**, **Boštjanu Vendraminu** in **Davorju Loštrelu**. Vikend je bil naporen, ampak še vedno je bilo zabavno, saj smo se veliko družili, se še bolj spoznali in hkrati tudi dobro preigrali

skladbe za koncert. Kako učinkovite so bile naše intenzivne vaje, se lahko tudi sami prepričate na našem božično-novo-

letnem koncertu v Bukovici. •

Lien Komac

Hana Šuligoj

Poučen in zanimiv šolski glasbeni abonma

Občina Renče-Vogrsko je tudi letos pristopila k izvedbi novembrskega šolskega glasbenega abonmaja.

Organizacijo in izvedbo so prepustili **Kulturno turističnemu društvu Vogrsko**, in sicer sekciji **Šolskega pihalnega orkestra**, ki ga vodi dirigent **Luka Carli**. Glasbeni dogodek je bil v četrtek, 14. novembra. Dvorano so napolnili osnovnošolci iz **Osnovne šole Renče**, **POŠ Bukovica** in **POŠ Vogrsko**. Ko je ura odbila deset, se je po dvorani zaslíšal del stare slovenske popevke Mandolina, ki jo je leta 1962

prepeval Stane Mancini. Mladi poslušalci so bili sprva začudeni in zaznati je bilo, da česa takega niso pričakovali. A kaj kmalu so spoznali, da je bil to uvod v zanimivo in tudi poučno glasbeno prireditev, ki sta jo poleg **Valentine Gregorič Saksida** povezovala še učiteljica Godbeniške šole Vogrsko **Nejc Kovačič** in **Kristina Saksida**. Nazorno in doživeto so bile podane informacije o tem, kaj vse, poleg vaj seveda, je potrebno, da se izvede koncert. Ugotavljali smo razlike med orkestri, saj se orkestri glede na sestave instrumentov med seboj razlikujejo. Otroci pa so z navdušenjem prisluhnili tudi krajši pravljici o mladem, navihanem komarčku, ki nas je spomnila na poletje in popevko Poletna noč, ki jo je ob spremljavi šolskega pihalnega orkestra zapela **Nika Čotar**. Nika je bila ena izmed šestih deklet, osnovnošolk, ki

so se mlademu občinstvu predstavile še s popevkami Vzemi me veter (**Tiana Gatej**), Cifra mož (**Klara Pregelj**), S teboj (**Mija Istenič**), Moje ime (**Julija Pavlin Vodušek**) in Na pol poti (**Eva Klanjšček**). S svojo prisrčnostjo pa so vse navdušili tudi najmlajši učenci **Godbeniške šole Vogrsko**, ki so pod vodstvom Kristine Saksida na glasbene cevi zaigrali vsem dobro znano Zemlja pleše. Navdušenje otrok, tako tistih v dvorani, kakor nastopajočih na odru, je bilo veliko. Z velikim zadovoljstvom smo v knjigo lepih spominov zapisali še ta odlično izvedeni šolski glasbeni abonma, ki smo ga zaključili z zimzeleno popevko

Med iskrenimi ljudmi. •

Valentina Gregorič Saksida

Ingrid Hauffel Berginc

Zaklad je pot, kamor hodiš, ne kraj, kamor si namenjen.

Želim vam, da bi bila pot, po kateri stopate, tlakovana z zlatim mozaikom dobrote, osebnega miru, sočutnosti ustvarjalnosti, preudarnosti, hvaležnosti in polnosti življenja. Blagoslovljen božič in vse dobro v novem letu.

Žan Bric, občinski svetnik

Med iskrenimi ljudmi

Bil je siv, jesenski večer. Večer sredi novembra. V Bukovici.

Svežina in spokoj večera sta izginila ob vstopu v dvorano. Luči, toplota, energija so ljudi prikovali na sedeže. Z nestrpnostjo so čakali na pričetek tretjega pevskega festivala Pojmo (z)godbo 2019.

Zamisel o festivalu je vzniknila leta 2015 v **Godbeniški šoli Vogrsko**, ko je bil v želji po nečem novem in drugačnem izpeljan prvi pevski festival z naslovom Pojmo (z)godbo. Festival spodbuja ustvarjalno in raznoliko sožitje otroških in mladinskih pevcev z mladimi godbeniki, člani **Šolskega pihalnega orkestra Vogrsko**, ki ga vodi **Luka Carli**, in je zato edinstven v goriški regiji. Namen festivala ni tekmovalnost, temveč povezovanje, sodelovanje, ohranjanje in nadaljevanje zgodbe Slovenske popevke.

K sodelovanju so bili povabljeni osnovnošolski otroci, ki radi pojejo in obiskujejo osnovne šole Renče, Šempeter pri Gorici, Dornberk, Branik, Šempas, Miren in Solkan s podružnicami. Na predizboru, ki je potekal 19. oktobra na Vogrskem, se je predstavilo dvajset pevk. A le šest deklet se je uvrstilo

naprej. Finalistke so bile: **Tiana Gatej, Klara Pregelj, Mija Istenič, Nika Čotar, Julija Pavlin Vodušek** in **Eva Klanjšček**, ki je postala zmagovalka občinstva. Strokovno komisijo, ki so jo sestavljali **Mirko Ferlan, Vladimir Čadež, Nuša Derenda, Mojca Štoka** in **Vladka Gal Janeš**, je najbolj prepričala Tiana Gatej s pesmijo Vzemi me veter in s to odločitvijo komisije je postala tudi zmagovalka 3. pevskega festivala Pojmo (z)godbo.

skega pevskega zbora Osnovne šole Ivana Roba Šempeter pri Gorici pod vodstvom **Janija Klančiča**.

Dlani so ogreli tudi najmlajši člani Godbeniške šole Vogrsko z zmagovalno pesmijo prejšnjega festivala »Orion, saxofon, mesec, kontrabas ...«, ki so jo zaigrali na glasbene cevi.

Radoš Bolčina, povezovalac festivala, je mojster besed. Polno dvorano obiskovalcev je prepričal s svojimi izkušnjami, ljubeznijo do odra, sproščenostjo in profesionalnostjo. Lepo popotnico festivalu je izrekel tudi župan Občine Renče-Vogrsko g. **Tarik Žigon**.

Ob koncu so velik aplavz požele tudi vse pevke predizbora, saj so se nam pridružile na odru in prav vsi skupaj smo takole zaključili ta prečudovit večer: »Življenje namreč se človeku lepše in lažje zazdi, ko zapoje, zagode, se zbudi in zaživi, iskreno skupaj – med iskrenimi ljudmi«. •

Dunja Kovačič in **Kristina Saksida**
 Matija Kogoj

Častna gostja letošnjega festivala je bila Nuša Derenda. Tudi ona se je v najstniških letih podala na glasbeno pot. Prav ta mladostniška odločitev ji je še danes neusahljiv vir energije, ki je podprta z njenim vsakdanjim, vztrajnim delom. Z Nušo Derenda so zapeli tudi pevci **Mladin-**

Bralni tabor

Na **OŠ Renče** že vrsto let za učence vseh starostnih skupin organiziramo Bralni tabor. Gre za popoldansko in večerno obliko učenja in druženja, ki se z dobro knjigo v roki podaljša v noč in spanje v šoli. V letošnjem decembrskem večeru in noči so se nam prvič pridružili tudi otroci iz **skupine Oblački** iz vrtca.

Dejavnosti Bralnega tabora smo osnovali na ciljnih razvojnega projekta POGUM, v okviru katerega že tretje leto pri učencih razvijamo kompetence podjetnosti. Znotraj projekta smo glede na dobro povezanost šole in kraja izbrali področje Šola kot središče skupnosti. Otroke želimo spodbuditi, da so pri svojem delu ustvarjalni, da znajo načrtovati svoje ideje, jih kljub oviram peljati naprej, sodelovati z drugimi, upoštevati finančne zmožnosti, trajnostni razvoj in še mnogo drugega.

Na šoli in njeni okolici želimo pripraviti čutno pot, ki bo otroke spodbujala k boljši multisenzorični zaznavi sveta okoli sebe in s tem prispevala k boljšemu počutju in učenju. Otroke smo želeli vključiti v vse faze procesa od načrtovanja do izvedbe. In to je bila tema letošnjega tabora.

Učenci od 1. do 9. razreda so se zbrali ob 15. uri v šoli. Prvo- in drugošolci so ob pravljici v prijetnem vzdušju spoznavali čutila, potem pa ustvarjali čutno gosenco in pekli kolač. Tretješolci so pripravljali zeliščne čaje za vse udeležence in slastne prigrizke, da smo se po dobrih dveh urah

smeha, petja in iskric v očeh je naredila kar skoraj uro dolg pohod po Renčah in privabila k oknu in pred hiše precej radovednih pogledov krajanov.

Po vrnitvi v toplo šolo pa se je nadaljevalo druženje, družabne igre, pižama party,

Vsem, ki se počutite utrujeni, stari, osamljeni, nemočni, želim, da bi podoživeli najlepše trenutke svojega življenja. Mladim, ki se vam mudi postati večji in biti pametnejši, želim, da bi vam košaro želja polnile lepe, bogate in pozitivne življenjske izkušnje. Tudi vsem ostalim želim radodarno in pravično leto 2020, saj je v tem našem nemirnem veselju dovolj dobrin za vse.

Bogomir Furlan, ravnatelj OŠ Renče

vsi okrepčali. Učence od 4. do 9. razreda pa je žreb pomešal v skupine, ki so pripravljale izhodišča za razvijanje sluha, vonja, tipa, vida, okusa in giba. Da je vse skupaj ob čajih še bolj praznično dišalo, je skupina slaščičarjev pekla pecivo, ki smo ga ob čaju pohrustali. Ob 18. uri so najmlajši učenci od 1. do 4. razreda odšli domov, ostali pa so predstavljali svoje načrte na zelo izvirne načine ostalim skupinam. Od idej in načrtov bo sedaj potrebno preiti k dejanjem.

Pri večerji se nam je pridružilo 15 otrok iz vrtca in skupaj smo odšli na nočni pohod. Ta se je začel čarobno: jasna mrzla noč, posuta z zvezdami, s šolskega parkirišča pa so se dvignili lampijončki nam v pozdrav, presenečenje v izvedbi ravnatelja in devetošolcev. Vesela družina otrok, lučk,

filmski večer, klepetalnica, bralni klub, oviratlon, impro liga, nogomet in še marsikaj. Zaključek je potekal v telovadnici s sproščanjem, sledila je razdelitev po učilnicah, spalne vreče, čisto preveč prtljage za eno noč, klepetanje, nagajivost, težave z nespečnostjo in igrivo pričakovanje naslednjega jutra.

Vseh udeležencev Bralnega tabora je bilo več kot dvesto. Hvala staršem, ki nam zaupate otroke, sodelavcem, bivšim učencem, ravnatelju in otrokom. Na ta način med seboj krepimo vezi, se zavedamo skupnosti, ki ji pripadamo, k njej doprinosimo in pridobivamo. •

Mojca Saksida
 Arhiv OŠ Renče

Prihod tetke Jeseni

Na prvi jesenski dan je otroke iz **Vrtca Bukovica** pričakalo prav posebno presenečenje. V igralnici sta jih pričakali dve košari: prva je bila polna raznobarnih drevesnih listov, v drugi pa so bili jesenski sadeži.

Otroci so zelo hitro ugotovili, da je bila na obisku tetka Jesen, ki vrtčevske otroke obišče vsako leto prav na ta dan. Letos pa se ji je mudilo in jih ni utegnila osebno pozdraviti. Pustila je pismo, v katerem jih je prosila, če lahko tokrat oni poskrbijo za njene prijateljice živali. Otroci so preko ugank, ki jih je zanje pripravila tetka

Jesen, ugotavljali, za katere živali se v košarah skrivajo darila (za nekatere nekaj za pod zob, za druge pa nekaj za v brlog). Izkazalo se je, da otroci z ugankami niso imeli težav, na kar bi bila tetka zagotovo ponosna. Skupaj smo zapeli še nekaj

jesenskih pesmi in se posladkali s sadjem, ki nam jih je pustila v zahvalo. •

 Kristina Murovec
 Arhiv vrtca Bukovica

Gusarsko druženje staršev in otrok

Po nekaj letih nas je znova obiskal gusar Berto. Čarovnije sicer niso pomagale in smo se morali zaradi vremena umakniti pod streho. A nasmehov nam ni vzelo. Polna telovadnica v Renčah je pokazatelj, da nas starši pri našem delu podpirate.

Hvala. Naš namen, skupno druženje staršev in otrok, smo dosegli. Še domov smo vas komaj spravili, čeprav Berto ni bil Berto, »je bil samo Samok«. •

 Samo Nanut in strokovne delavke vrtca
 Arhiv vrtca Bukovica

Male rokice so okrasile občinsko smrečico

V ponedeljek, 9. decembra, so otroci iz **Vrtca Bukovica** z novoletnimi okraski okrasili smrečico, ki krasi avlo občinske uprave Občine Renče-Vogrsko. Na koncu so vse prisotne razveselili s pesmico o Jelenčku Rudolfu. •

 Mojca Črnologar Merljak
 Arhiv vrtca Bukovica

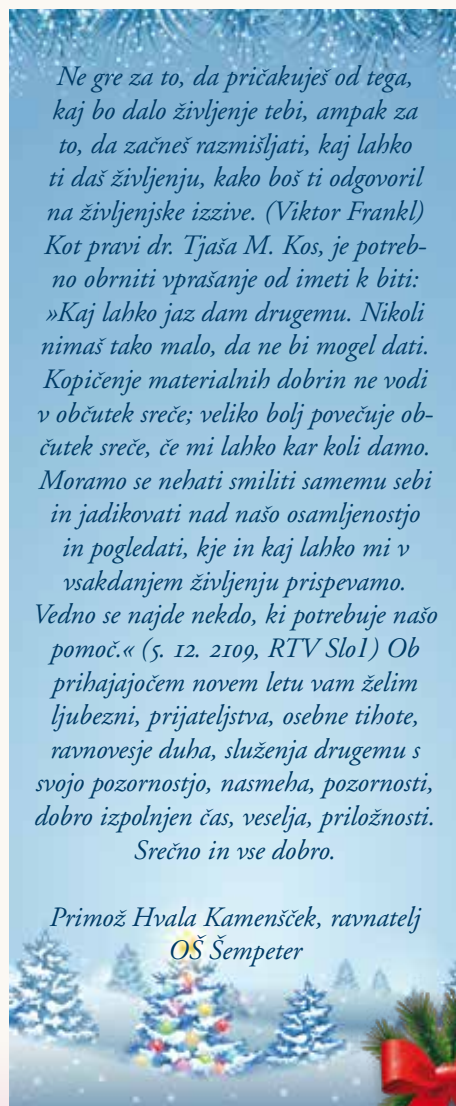
Teden otroka na POŠ Vogrsko

Tudi letos smo prvi teden v oktobru obeležili Teden otroka, letos na temo naše pravice. Velik poudarek smo namenili pogovoru z otroki o njihovih pravicah in večji ozaveščenosti na omenjeno temo.

V tednu nam ni manjkalo otroške razposajenosti in igrivosti. V popoldanskem času smo za učence od 1. do 5. razreda organizirali dejavnosti, na katerih so se predstavili različni zunanji izvajalci: plesna navijaška skupina **Dolls**, **EL1** plesna scena, plesna šola **Pro dance**, roketni in od-

bojarski klub ter **Go Sk8 Academy**. Bilo nam je zelo lepo. •

 Anja Oblak
 Arhiv POŠ Vogrsko

Ne gre za to, da pričakuješ od tega, kaj bo dalo življenje tebi, ampak za to, da začneš razmišljati, kaj lahko ti daš življenju, kako boš ti odgovoril na življenjske izzive. (Viktor Frankl)
Kot pravi dr. Tjaša M. Kos, je potrebno obrniti vprašanje od imeti k biti: »Kaj lahko jaz dam drugemu. Nikoli nimaš tako malo, da ne bi mogel dati. Kopičenje materialnih dobrin ne vodi v občutek sreče; veliko bolj povečuje občutek sreče, če mi lahko kar koli damo. Moramo se nehati smiliti samemu sebi in jadikovati nad našo osamljenostjo in pogledati, kje in kaj lahko mi v vsakdanjem življenju prispevamo. Vedno se najde nekdo, ki potrebuje našo pomoč.« (5. 12. 2019, RTV Slo1)
Ob prihajajočem novem letu vam želim ljubezni, prijateljstva, osebne tihote, ravnovesje duha, služenja drugemu s svojo pozornostjo, nasmeha, pozornosti, dobro izpolnjen čas, veselja, priložnosti.
Srečno in vse dobro.

Primož Hvala Kamenšček, ravnatelj
OŠ Šempeter

Športni dan

Tudi športni dan 1. in 2. razreda je bil nekaj posebnega, saj smo ga pripravili v sodelovanju z **Društvom Škulja**.

Vedno dobrovoljni in vedno pripravljeni na sodelovanje so nam škuljači z Vogrskega pripravili nepozabno dopoldne. Peš smo se odpravili pod viadukt in tam

so nas čakali dobro razpoloženi škuljači. Razdelili smo se v tri skupine. Ena skupina je potovala v življenje nekoč in prepoznava stare predmete, ostali dve pa sta se pomerili v škuljanju. Po zaključku smo se polni vtisov vrnili v šolo. Škuljačem se prav lepo zahvaljujemo za enkratni športni dan. •

 in Helena Hvala Prah

Praznični december na POŠ Vogrsko

Praznično smo zakorakali v mesec december. Pevci otroških pevskih zborov in mladinskega zbora Osnovne šole Šempeter so bili nagrajeni z ogledom baletne predstave Hrestač. Tudi pevski glasovi z Vogrskega smo se 2. decembra odpeljali v Ljubljano in doživeli nepozabno predstavo, ki nas je popeljala v praznični čas. Imeli smo pa tudi priložnost, da smo si lahko ogledali zaodrje ljubljanske Opere.

Veselo vzdušje se je nadaljevalo, saj smo se učenci in otroci iz vrtca ter učiteljice in vzgojiteljice povezali in pripravili predstavo, polno pozitivnih vrednot in medsebojnega povezovanja. Predstava je vsebovala

pevske, plesne, dramske in recitatorske točke, ki so jih pripravile skupine iz **Vrtca Zvezdica** in učenci od 1. do 5. razreda. Nastopil je tudi otroški pevski zbor. Dvorano so do zadnjega kotička napolnili starši, stari straši, prijatelji, niso manjkali pa niti ravnatelj mag. **Primož Hvala Kamenšček**, pomočnica ravnatelja **Nataša Nanut Brovč**, predstavnik občine **Vladka Gal Janeš** in predsednik KS Vogrsko **Nejc Gorjan**.

Polni vtisov smo dogajanje nadaljevali z dobrodelnim bazarjem za šolski sklad. Vzdušje je bilo zares čarobno in nepozabno. Sledil je prižig lučk najlepše smrečice

daleč naokoli. Poleg vseh sodelujočih smo tudi pevci **OPZ POŠ Vogrsko** polepšali ta praznični in čarobni večer, ki bo še dolgo ostal v naših srcih.

Še nekaj odzivov po dogodku:

- »Bil je čudovit, malce čaroben večer, ki je povezal vse generacije. Naša jelka je pa itak zakon.«
- »... en tak pravljичen večer, ki ste ga naredili z otroki. Ma prav vse učiteljice, psihologinje, pomočnice in ravnatelj ste eni carji. Res hvala, hvala.«
- »Tako čarobno se ne spomnim, da bi kdaj bilo.«
- »Vsi smo začutili in doživeli veliko topli-

no, veselje, povezanost in čar skupnosti. Iskrena hvala vsem za čar dogodka in tako močno doživetje, ki je prevzelo celotno skupnost, šolo, učence, starše, stare starše in vse krajanje. Bilo je neizmerno lepo.«

Naj res bo srečno to novo leto ... srečno novo leto. •

Helena Hvala Prah, Nadja Pahor Bizjak
 Arhiv POŠ Vogrsko

Hvala za naš super zajtrk

V petek, 15. novembra, je otroke v slovenskih vrtcih in šolah pričakal tradicionalni slovenski zajtrk. Projekt Tradicionalni slovenski zajtrk je bil tudi letos eden izmed osrednjih dogodkov dneva slovenske hrane, ki ga skupaj pripravljajo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Ministrstvo za zdravje, Ministrstvo za kulturo in številni drugi partnerji. Projekt osvešča o pomenu rednega in zdravega prehranjevanja. V našem vrtcu in šoli pa smo dogodek še malo obogatili.

V **Vrtcu Bukovica** so otroci s pomočjo strokovnih delavk pripravili in okrasili mize. Po okusnem in zdravem zajtrku jih je obiskal čebelar **Franko Gregorič**. S seboj je prinesel nekaj pripomočkov. Otrokom je razložil, zakaj so pomembne čebele in kakšna je njihova naloga. Pokazal jim je panj s satjem, pomerili pa so lahko tudi čebelarjev klobuk. S seboj je imel tudi tri vrste medu, ki so ga otroci lahko okušali. Za konec pa so skupaj zapeli še Slakovo pesem Čebelar.

V **Vrtcu Renče** so dejavnosti na temo čebel potekale cel teden. Otroci iz vseh skupin so spoznavali čebelo in njen pomen za človeka. Veliko zanimivega jim je o življenju in delu čebel povedala gospa **Damijana Primožič** – čebelarka. Otroci so jo z zanimanjem poslušali in ji zastavili vrsto vprašanj, tako da se za čebelarski podmladek ni bati. Posladkali so se z medom, ki jim ga je podarila gospa Damijana. Otroci so hodnike vrtca okrasili z razstavo na temo čebel.

Učenci 3. a in 5. a razreda v Renčah so v sklopu naravoslovnih vsebin iz učnega načrta in v sklopu razširjenega programa, interesna dejavnost Vrt, od začetka šolskega leta skrbno nabirali in sušili zelišča s šolskega vrta, se učili o uporabnosti zelišč v zdravilne namene in v kulinariki. Ob tem so se pogovarjali, kako pomembne

so za človeka čebele in zakaj se je potrebno naučiti izbirati dobro in zdravo hrano. Ugotavljali so, da je najboljša tista hrana, ki jo pridelamo sami. V petek pa so za vse učence šole in otroke iz vrtca pripravili zeliščno tržnico, na kateri so ponujali čaje, kruh, peciva, namaze in posušeno sadje. Stojnice so lično okrasili in vabili na kulinarčni obisk. Izdelali so tudi plakate o zdravi prehrani in o gibanju ter pripravili delavnice, kjer so lahko učenci preverili svoj vid, ravnotežje in pravilno držo telesa. Najprej so stojnice obiskali otroci iz Vrtca Renče, ki so bili nad dobrotami navdušeni. Med glavnim odmorom pa so kulinarčne dobrote okušali še učenci razredne in predmetne stopnje v Renčah. Učenci 6. razreda so pri pouku tehnike izdelovali čebele in panjske končnice, v 7. razredu so se pri naravoslovju in slovenščini podrobno poučili o življenju čebel, tisti dan pa jih je obiskal čebelar **Aleš Makuc**, profesor na Biotehniški srednji šoli v Šempetru, ki je z mnogo pripomočki in s še več zanimivimi zgodbami učencem približal to neverjetno žuželko. Tudi devetošolci so učno uro poklicne orienta-

cije preživel z gospodom Makucem in čebelami. Osmošolci pa so pri zgodovini obravnavali čebelarja Antona Janšo, ki je v obdobju razsvetljenstva napisal prvi priročnik za čebelarje pri nas.

Na **Podružnični šoli Bukovica** je ta dan potekal naravoslovni dan na temo zdravlja. Na mize so pred zajtrkom postavili svečke in pogrinjke, ki so jih izdelali sami, in si tako pričarali čudovito vzdušje. Med aktivnostmi so večkrat poskrbeli za gibanje. Na koncu pa je sledilo presenečenje, ki ga je pripravil hišnik, sveže pečen dišeč kostanj.

Otroci so tako v šoli in vrtcu **zajtrkovali jedi**, pridelane v lokalnem okolju. Jedli so črn kruh, maslo in med, jabolko ter popili skodelico čaja. Ker ta dan obeležujemo dan slovenske hrane, so za kosilo kuharji vsem učencem naše šole in vrtca pripravili vipavsko joto in domače orehove štruklje.

Da dan začnemo z zdravim zajtrkom, je pomembna zdrava navada, ki jo je dobro osvojiti v najzgodnejšem otroštvu in jo negovati vse življenje. Mlade pa je potrebno ozaveščati tudi o pomenu domače samooskrbe, ohranjanju čistega, zdravega okolja in jih spodbujati za dejavnosti na kmetijskem področju. Vsakoletni dan slovenske hrane in tradicionalni slovenski zajtrk gotovo dajeta tovrstna sporočila

otrokom. Pomembno pa je, da se širi glas tudi do odraslih, ki odločilno vplivajo na otrokove prehranjevalne navade, odnos do okolja in način življenja.

Letošnje geslo slovenskega tradicionalnega zajtrka je: Hvala za naš super zajtrk! Torej, odrasli, naj bo zdrav zajtrk za vse vsako jutro na mizi. •

✍ Strokovne delavke šole in vrtca Renče in Bukovica
📷 Arhiv OŠ Renče

*Vsem občankam in občanom
želim vesele božične praznike in srečno
2020, polno zdravja in osebnega zado-
voljstva. Zraven se bom dotaknil verza
glasbene skupine California:
»Nikoli več ne bo, kot je nekdaj bilo«.
Ali pa mogoče?*

Radovan Rusjan, občinski svetnik

Čebelice, čebelice, saj moje ste prijateljice ...

Le kdo ne pozna te Slakove skladbe? Tudi letos so jo zapeli naši učenci ob tradicionalnem slovenskem zajtrku, ki je bil 15.

novembra. Ob tej priliki pa smo postavili razstavo pridelkov in izdelkov iz domačega kraja. Niso pa manjkale niti kuharske knjige

in pogovori o hrani. •

✍ in 📷 Andrejka Rijavec

8. Odprto prvenstvo Renč v skokih na veliki prožni ponjavi in finale Pokala Slovenije

V soboto, 30. novembra, smo v Renčah organizirali 8. zaporedno Odprto prvenstvo v skokih na veliki prožni ponjavi, ki je hkrati veljalo kot finalna tekma za Pokal Slovenije v tej gimnastični disciplini.

Tekme se je udeležilo skoraj 300 tekmovalcev iz cele Slovenije, zato je tekmovanje potekalo na treh velikih prožnih ponjavah. Na tekmi smo prvič v Sloveniji uporabili sistem HDTS, ki določa natančnost doskokov tekmovalca, kar je tudi del celotne ocene. Ta del ocene je tako postal neodvisen od sodnikov.

Tekmovalci domačega športnega društva so se odlično odrezali. Skupinsko sta si zlato medaljo priborili ekipi starejših dečkov in članov, srebrno medaljo pa cicibani,

majšji dečki, mladinke in mladinci. Tudi posamezno so stali na stopničkih v skoraj vseh starostnih kategorijah.

Ciciban **Rok Vidič** je zasedel 1. mesto, **Lan Juretič** peto in **Tevž Pelicon** 6. mesto. Med mlajšimi dečki si je zlato medaljo priskakal **Matic Bremec**, diplomu za osvojen 6. mesto pa **Mark Martinuč**.

Med starejšimi dečki je bil najboljši **Patrik Nemeč** na 2. mestu, takoj za njim **Enej Lango** na tretjem in **Jure Rupar** na 4. mestu. Tudi mladinka **Petra Arčon** je stala na stopničkih, tokrat na 3. mestu. Medtem ko sta si mladinka **Žiga Petarin** in **Anže Arčon** zaslužila diplome za peto in 6. mesto, je **Žan Zorn** (kategorija člani) zasedel 2. mesto. **Blaž Petarin** je med člani zasedel 5. mesto, **Aljaž Ferjančič** šesto.

Tekma OP Renč je bila tudi zadnja tekma v sezoni, ki je štela med rezultate za Pokal Slovenije. V končni razvrstitvi so naši tekmovalci dosegli naslednje rezultate: med mlajšimi dečki je pokalni prvak postal Matic Bremec. Starejši dečki so pobrali vse tri pokale, Patrik Nemeč za 1. mesto, Enej Lango za drugo in Jure Rupar za 3. mesto. V kategoriji mladink je 3. mesto zasedla Petra Arčon, v kategoriji mladincev je 2. mesto zasedel **Matjaž Cotič**, med člani pa je na najvišji stopnički stal Žan Zorn. Iskrene čestitke vsem tekmovalcem, tekmovalkam in trenerjem za odlične rezultate! •

in Tanja Beč

FIG tekmi trampolin v Salzburgu in Jabloncu

V jesenskem delu tekmovanj so pod okriljem Mednarodne gimnastične federacije (FIG) naši najboljši tekmovalci na trampolinu **Matjaž Cotič, Matic Bremec, Enej Lango, Patrik Nemec, Aleks Hvala, Jure Rupar, Petra Arčon** in **Žan Zorn** nastopili na tekmah v Jabloncu (Češka) in

Salzburgu (Avstrija). Konkurenca je bila kar huda, saj so bili prisotni tekmovalci z več kontinentov.

V Jabloncu se je v finale uspelo uvrstiti Eneju Langu (končno 7. mesto) in Maticu Bremcu (končno 8. mesto).

V Salzburgu se je v finale uspelo uvrstiti

prav tako dvema tekmovalcema, in sicer Eneju Langu in Matjažu Cotiču. Enej je dosegel končno 5. mesto, Matjaž pa se je s tekme vrnil z bronasto medaljo.

Čestitke vsem tekmovalcem in trenerju **Juriju Arčonu**. •

 Igor Ferjančič
 Arhiv ŠD Partizan

Pestra gimnastična jesen

Za člane **Športnega društva Partizan Renče** je bila letošnja jesen pestra v pravem pomenu besede. Poleg rednih aktivnih priprav na veliki prožni ponjavi so se tekmovalci udeležili tekmovanj v mali prožni ponjavi, akrobatiki, teamgymu in športni gimnastiki – orodju.

V drugi polovici oktobra se je mladinska ekipa (**Nace Pavlica, Žiga Petarin, Peter Saksida, Veronika Žvanut, Lea Terčon**) udeležila Državnega prvenstva v teamgymu v Luciji in osvojila 2. mesto mešanih trojk.

Športniki so se med krompirjevimi počitnicami aktivno pripravljali za udeležbo na mednarodni tekmi za malo prožno ponjavo v Beogradu. Tekme so se udeležili tudi nekateri starši, ki so poskrbeli za na-

vijaško vzdušje v dvorani Žarkovo. Tekmovalci so se domov vrnili s kopico pokalov. **Zarja Saksida** je bila bronasta v kategoriji mlajših deklic. Ekipa, v kateri so bile poleg Zarje še **Sara Žbogar Fajt, Lana Ušaj, Neža Alisa Rusjan**, je osvojila 2. mesto. V kategoriji mlajših dečkov sta tekmovali dve ekipi ter osvojili 1. in 2. mesto. Posamezno je bil **Mark Martinuč** med dečki drugi, **Matic Jelen** četrti in **Tim Šuligoj** peti. Zlato medaljo je iz Srbije prinesel **Enej Lango** v kategoriji starejših dečkov. Vsa tri prva mesta pa so si v kategoriji mladinci delili po vrsti **Jure Rupar, Patrik Nemec** in **Jernej Pelicon**. Zlato medaljo v skupini mladink je prislužila **Petra Arčon**, Veronika Žvanut je bila tretja. V tej kategoriji so punce zmagale tudi ekipno. Na moški strani je bil na 1. mestu **Žan Zorn**, stopničko nižje **Matjaž Cotič**, na 3. mestu pa **Peter Saksida**. Ekipno so fantje prinesli domov pokala za 1. in 2. mesto.

V sredini novembra je ekipa mladincev sodelovala na Odrprtem prvenstvu v športni gimnastiki v Luciji. Na orodju se je izkazal Nace Pavlica, ki je v svoji kategoriji mladincev osvojil 2. mesto. Nastopili so tudi člani,

► kjer je zlato medaljo osvojil Žan Zorn. Tako mladinci kot člani so bili ekipno prvi.

Konec novembra sta se ekipa cicibank in ekipa cicibanov udeležili Državnega prvenstva v akrobatiki v Kopru. Fantje so bili

ekipno četrsti, deklice pa so skupno osvojile 5. mesto.

Jesenska tekmovanja so potrdila aktivnosti društva, ki si prizadeva delovati odprto in vzpodbudno za vsakogar. Vsak član se

lahko preizkusi v različnih disciplinah in se v slednjih primerja s svojimi vrstniki tako na državnih tekmovanjih kot mednarodnih. •

✍ Matejka Ambrož
📷 Edvin Ušaj, Jurij Arčon

Pokal Evrope 2019

Letošnje tekmovanje za Pokal Evrope je potekalo od 24. do 28. septembra v Italiji v mestu Roana. Gre za tekmovanje evropskega nivoja, ki po kvaliteti tekmovalcev, številu udeležencev ter prisotnosti držav sledi Evropskemu prvenstvu v tekmovalnem delu za kategorije od kadetov do starejših kategorij, za mlajše kategorije pa je to

tekmovanje najvišjega pomena, saj za pionirske kategorije tekmovanja za naslov evropskega prvaka niso predvidena.

Slovenska reprezentanca je tokrat nastopila s petimi predstavnicami, med katerimi so bile tri kotalkarice iz renškega kluba. Tekmovanje zaradi velikega števila udeležencev poteka v težkih in stresnih pogojih, saj nekatere kategorije tekmujejo tudi v zelo zgodnjih jutranjih ali poznih večernih urah. V izjemno močni konkurenci

so naša dekleta svoje programe odpeljala zelo dobro in zasedla odlične uvrstitve. V kategoriji mlajših deklic je **Maja Corsi** osvojila 5. mesto, **Tina Uršič** pa je bila osma, med starejšimi deklicami je **Ajda Pahor** osvojila 9. mesto.

Ostale slovenske tekmovalke so se uvrstile takole: **Mija Erzetič** v kategoriji starejših deklic na 8. mesto, med kadetinjami **Sara Ussai** na 9. mesto. •

✍ Nela Pregelj
📷 Arhiv KK Renče

Pokal Interland 2019

Tekmovanje za Pokal Interland je tekmovanje reprezentanc, ki ga organizirajo in se ga udeležujejo države alpskega sveta. Organizatorji tekmovanja pa lahko skladno s predpisi mednarodnega pokala povabijo k udeležbi tudi predstavnike nealpskih držav, v kolikor te izkažejo interes za udeležbo na tem tekmovanju. Tekmovanje iz leta v leto pridobiva na veljavi in dvigu konkurenčnosti ter posledično tudi velikem številu nastopajočih, letos kar iz dvanajstih držav. Tekmovanja se vsako leto udeleži tudi slovenska reprezentanca, ki so jo v letošnjem

letu v pretežni meri sestavljale tekmovalke iz **Kotalkarskega kluba Renče**. Kar osem tekmovalk (od imenovanih desetih) je tokrat nastopilo za reprezentanco, v katero so bile uvrščene na osnovi uspehov oz. uvrstitev iz državnega prvenstva. Tekmovanje je potekalo v začetku oktobra, med 10. in 12. oktobrom, v švicarskem Baslu.

Na zmagovalnem odru je stala **Maja Corsi**. V letošnjem letu je blestela celo sezono in tudi tu je v kategoriji mlajših deklic premagala vso konkurencijo oz. kar 24 tekmovalk. Njen uspeh je dopolnila

Urška Furlani z 2. mestom med starejšimi mladinkami in tako s svojim dosežkom okronala svojo dolgoletno kotalkarsko pot, ko se vsak dan že dolgih petnajst let vozi s Krasa na treninge, velikokrat tudi dvakrat na dan.

Da je bilo veselje trenerskega štaba ob koncu tekmovalne sezone popolno, so poskrbele tudi vse ostale tekmovalke, ki so se v močni konkurenci vse odlično odrezale, svoje programe so odpeljale skorajda brez napak. Med cicibankami je svoj prvi nastop v mednarodni konkurenci izvedla šestletna **Luna Padovan** in za las zgrešila tretje mesto, v tej kategoriji je

nastopila še Greta Petarin iz KK Perla in osvojila 9. mesto. Med mlajšimi deklicami je 1. mesto Maje Corsi s popolnim programom dopolnila **Zala Koglot** z uvrstitvijo na 5. mesto. V izredno številčni kategoriji starejših deklic sta bili naši tekmovalki **Evelin Breznik Falk** in **Eni Zorn** sedma in

enajsta, Mija Erzetič iz KK Kristal je v tej kategoriji osvojila 4. mesto .

Vedno smo veseli, ko imamo tekmovalke v starejših kategorijah, saj našim srednješolkam kot po pravilu primanjkuje časa za zahtevne, težke in dolgotrajne treninge s

številnimi ponovitvami, a tudi v kategoriji mlajših mladink **Lia Dobrila** s svojo vztrajnostjo dobro nastopa, tako je na Pokalu osvojila 6. mesto. •

[Nela Pregelj](#)
[Arhiv KK Renče](#)

Sprejem reprezentantk

V mesecu oktobru smo pripravili družabno srečanje in sprejem tekmovalk, ki so v letošnji tekmovalni sezoni nastopile za slovensko reprezentanco, v katero so bile uvrščene po sklepu Strokovnega sveta Zveze kotalkarskih športov Slovenije, ali na osnovi lanskoletnih uspehov z mednarodnih tekmovanj, ali evropskega prvenstva oziroma neposrednih uvrstitev na letošnjem državnem prvenstvu, ki je potekalo konec meseca junija v Renčah.

Sprejem je bil organiziran neposredno ob povratku tekmovalk s Pokala Interland, s katerim se je tudi uradno zaključila letošnja tekmovalna sezona v umetnostnem kotalkanju. Sprejem je bil namenjen vsem tekmovalkam, ki so v letošnji sezoni nastopile v slovenski reprezentanci na različnih tekmovanjih, in sicer:

- v mesecu maju – tekmovanje za Pokal Nemčije v mestecu Freiburg
- v mesecu juliju – svetovne igre kotalkarskih športov, ki so potekale v Barceloni
- v mesecu avgustu – evropsko prvenstvo v Hamburgu
- v mesecu septembru – Pokal Evrope v mestecu Roana v Italiji
- v mesecu oktobru – Pokal Interland v Baslu

Za slovensko reprezentanco je skupaj nastopilo deset tekmovalk, in sicer **Ivana**

Štrukelj, Urška Furlani, Lia Dobrila, Ajda Pahor, Eni Zorn, Evelin Breznik Falk, Maja Corsi, Tina Uršič, Zala Koglot in **Luna Padovan**. V prejšnjih sezonah je fante zastopal in bil član reprezentance tudi **Aleks Vižin**, ki pa je moral v letošnji sezoni zaradi poškodbe reprezentančni dres začasno pospraviti.

Tekmovalno sezono je v pomladanskih mesecih v kategoriji mladink zelo dobro začela Štrukelj Ivana, ko je na mednarodnem tekmovanju za Pokal Nemčije, ki neuradno šteje kot mini svetovno prvenstvo, saj se tekmovalca udeležijo tekmovalci iz vseh svetovnih kotalkarskih veselil, v zelo močni konkurenci osvojila 5. mesto. V nadaljevanju sezone zaradi poškodbe ni uspela dosegati tako visokih uvrstitev na svetovnih igrah in evropskem prvenstvu, vendar je s svojimi nastopi vedno znova

dokazala, da kljub omejitvam lahko dobro nastopa in da v klubu stopamo po pravilno načrtani poti. To sta nam z osvojenima kolajnoma na Pokalu Interland potrdili tudi Urška Furlani in Maja Corsi, kakor tudi vse ostale reprezentantke s svojimi dobrimi nastopi in pravilom po uvrstitvi nekje do 10. mesta, kar je v močni mednarodni konkurenci izjemno.

Že dvajseto sezono zapored smo tako zaključili z osvojenimi odličji na tekmovanjih najvišjega nivoja, na kar smo zelo ponosni. Sprejema se je udeležil tudi župan Občine Renče-Vogrsko gospod **Tarik Žigon** ter tekmovalcem in njihovim staršem, kakor tudi vodstvu kluba ob doseženih uspehih iskreno čestital. •

[Nela Pregelj](#)
[Arhiv KK Renče](#)

Med dišavnicami, zdravilnimi zelišči, plodovi ...

Topel jesenski dan v oktobru, že odet v čarobne rumenorjave barve, je bil kot nalašč za obisk zeliščnega vrta v Šmihelu, katerega lastnica je domačinka **Nadja Gregorič**, ki se s to dejavnostjo ljubiteljsko ukvarja že šesto leto.

Člani **Društva upokojencev Vogrsko** smo presenečeni nad obiljem zasajenih rastlin z zanimanjem poslušali gostiteljico, ki nas je popeljala po vrtu. Naj navedem številne rastline, za katere nam je razložila njihovo vzgojo, rast in uporabnost, naj si bo v zdravstvene ali kulinarčne namene. Med vsakdanjimi oziroma uporabnimi smo videli več sort bazilike, rožmarina, origana, mete, sivke, pelina, žajblja, timijana, majarona, aloj, citronk in mirt, drobnjaka, šopastega česna, stoletne čebule, trajne rukole, kraškega šetraja, laškega smilja,

ameriškega slamnika, navadnega in mehiškega pehtrana, šentjanževke, rmana, navadnega sleza, gozdnega slezenovca, pegastega badlja, stevijev, ognjiča, limonske trave, vinske rutice, boreča, mačje mete, grenkega in okrasnega žajblja, oljčne zeli, baldrijana, navadne plattice, navadne in kanadske zlate rozge, čobra, velecvetnega lučnika, nemškega rožmarina, gladišnika, muškadne kadulje, dvoletnega svetlina, abraščice, velikega omana, srčne moči, deljenolistne srčnice, milnice, gosjega petoprnsnika ter belega

Levo Tulsi — sveta bazilika

zahtevna, včasih tudi neuspešna.

Videli pa smo tudi grme in drevesa, ki so posejana sem ter tja po vrtu, na primer aronijo, goji jagodo, žižulo, šmarno

Andska jagoda

Kiwano — afriška bučka

December je čas refleksije; kaj je bilo, kaj bi lahko bilo in kaj bo. Želim vam, da ta december s hvaležnostjo pogledate v preteklost, v prihodnost pa se zazrite z upanjem in trdo voljo, da ustvarite boljši vsakdan zase in za druge. Vam in vašim najbližjim želim čim lepši zaključek leta, 2020 pa naj vas toplo objame in vam ponudi le najboljše.

Andraž Furlan, občinski svetnik

in dišečega vratiča. Seznanila nas je tudi s primerkom strupene rastline, konkretno z dalmatinskim bolhačem, ki se ga uporablja izključno kot škropivo.

Treba pa je priznati, da marsikdo izmed prisotnih ni poznal oziroma še nikoli slišal ali videl posameznih primerkov, na primer različnih sort sladkega krompirja, topinamburja, sladkega pelina, mehiške kumare, kiwana ali afriške bučke, andske jagode, svetlobnega korena, okre, čičerike, čilija, ginsenga ali rastline nesmrtnosti, malabarske špinače, kurkume, artičoke, kardija, arašidov, kaper, opuncij in tulsi ali svete bazilike, ki ima ogromno zdravju prijaznih učinkovin. To so rastline, ki so sorazmeroma redke in je za določene primerke njihova vzgoja precej

hrušico, asimino, feiojo, mandarino in kumkvat.

Razumljivo se je z naše strani na Nadjo vsul plaz vprašanj in več kot zadovoljni smo bili z njeno razlago oziroma izvrstnim poznavanjem zelišč.

Obširneje nam je razložila uporabnost nekaterih rastlin. Andska jagoda, ki dobro uspeva in obilno rodi v naših krajih, je uporabna kot presna, lahko jo vložimo, kuhamo marmelade in džeme ter sokove. Okusni plodovi so bogati z vitaminom C in provitaminom A. Vsebuje tudi železo, fosfor, beljakovine in maščobe. Uživanje plodov se priporoča za izboljšanje delovanja mehurja in ledvic, za krepitev imunskega sistema, vpliva na izboljšanje

vida in spomina in še bi lahko naštevali. Tudi sladki krompir ali batata pri nas zelo dobro in obilno rodi. Lahko ga pečemo, cvremo, skuhamo v pire, pripravimo na žaru, surovega naribamo v solato itd. Zaradi sladkega okusa je odličen za pripravo sladice, pit in pudingov. Ker ima nizek glikemični indeks, je zelo koristno živilo za diabetike, saj je odličen vir prehranskih vlaknin, ki bistveno vplivajo na delovanje prebave.

Sladki krompir

Po izčrpnem predavanju nas je čakalo prijetno presenečenje. Nadja nas je namreč pogostila s pravo pojedino. Poskusili smo pražen sladki krompir z zelišči, humus iz čičerike, rolado s kremo iz sladkega krompirja in jabolčno pito. Izmed presnih jedi je ponudila sladki krompir, topinambur, mehiške kumare, tudi vložene, pa andske jagode in žižule. Vse naštetu je seveda bilo delo njenih pridnih rok. Manjkale niso niti razne pijače, napitki, seveda iz sesta-

Topinambur

Kiwano — afriška bučka

vin, ki jih vzgaja in nabira na vrtu, in sicer čaj iz sladkega pelina in cela vrsta likerjev – slivov, češnjev, hruškov, smrekov, borov, drnuljin, citronkin in še prav poseben liker iz kumkvata in žižol.

Popoldan se je prehitro prevesil v mrak in v prepričanju, da vsega še nismo slišali, smo sklenili, da dogodek ponovimo v spomladanskem času, ko se bo narava prebujala in bo zeliščni vrt spet vabil na ogled.

Nadji se lepo zahvaljujemo za gostoljubnost in ji želimo veliko uspehov pri njenem delu. •

Mirjam Šušmelj

Mija Gregorič

Zdravila, čajčki in prehranska dopolnila ...

Malo prvega, malo drugega in ker je soseda rekla, da je njej res »storlo dobro«, še malo tretjega. Ali je to res v redu in koristno našemu zdravju?

»Tableto, kapsulo vzemite pred jedjo z malo tekočine,« tako piše v navodilu. Aha, potem jo vzamem kar sedaj, ko imam juho že pred seboj; tableta, dve žlici čiste juhe, potem pa nadaljujem s kosilom. Ali je res lahko tako?

O vsem tem in podobnim smo v **Društvu upokoencev Bukovica-Volčja Draga** 18. novembra v **Dvorani Zorana Mušiča** pripravili predavanje s tremi mag. farmacije iz Lekarne Nova – **Lidijo Blažič, Saro Bavcon** in **Janjo Hočevnar Arčon**. Najprej so nam razložile, zakaj je pomembno, da pri uporabi zdravil dosledno upoštevamo zdravnikova navodila, na kaj moramo biti pozorni ter kakšne so lahko nevarnosti pri kombinacijah zdravil na recept in zdravil v prosti prodaji. Po predavanju je bil čas tudi za pogovor oz. vprašanja iz navedene

tematike in vprašanj kar ni bilo konca. Ob tej priložnosti so na ogled postavile svoja »zimska« ročna dela tudi članice našega društva, ki v krožku ročnih del ohranjajo spretnosti in znanja naših mam in non – vezenje, pletenje, kvačkanje, klekljanje ... •

in A. Pisk

Dogajanja v Društvu upokojencev Renče

Prvič

Dne 5. oktobra smo v **Kulturni dvorani Renče** upokojenci organizirali jesenski piknik. Povabilu se je odzvalo veliko število upokojencev. Za zabavo je poskrbel ansambel **Flaškon** z Vogrskega. Z veliko smeha in dobre volje so si udeleženci napolnili baterije.

Drugič

19. oktobra smo bili na enodnevem izletu po Dolenjski. Najprej smo si ogledali Posavski muzej v Brežicah. Dvornadstropni grad je najmogočnejša stavba v Brežicah, zgrajena sredi 16. stoletja. To je bila rezidenca družine Attems. Sedaj je v njem

tudi arheološka zbirka. V eni najlepših baročnih dvoran je prostor za poroke, koncerte in kulturne prireditve. Iz Brežic smo odšli v Mirno Peč, kjer sta postavljena nova muzeja Lojzeta Slaka in v sosednji vasi Toneta Pavčka. Na razstavi Lojzeta Slaka je s pisnim in slikovnim gradivom, s predmeti in filmi predstavljeno življenje in delo mirnopoškega Slaka. Njegovo življenje je bilo prežeto z glasbo. Bil je virtuoz na diatonični harmoniki. Pisal je skladbe in besedila za svoj ansambel. Naši korajžni pevci so ob spremljavi harmonike

zapeli pesem V dolini tih in posneli video. Zatem smo si ogledali še čebelarški muzej in v sosednji Srednji vasi muzej Toneta Pavčka. V poznih popoldanskih urah smo se ustavili v Trebnjem na večerji. Polni novih vtisov in spoznanj smo se »ob veseli klapi« vrnili domov.

Tretjič

27. oktobra smo v Ajdovščini sodelovali na 2. razstavi ročnih del upokojencev severne Primorske regije. Po zaprtju

razstave smo izdelke renških upokojenk prenesli v prostore našega društva in jih razstavili ob izložbenem oknu prostora **Društva upokojencev Renče**. Razstava bo na ogled do konca letošnjega leta. •

Četrtrič

Utrinek z delavnic. •

 in DU Renče

Utrinek z delavnic

NE
SPREGLEJTE

Obvestilo o izvajanju brezplačnih prevozov za starejše in invalide

Obveščamo vas, da v Občini Renče-Vogrsko pristopamo k izvajanju brezplačnih prevozov starejših in invalidov k zdravniku, na fizioterapijo, v Splošno bolnišnico »dr. Franca Derganca« Nova Gorica, na Občino Renče-Vogrsko, na Krajevni urad Upravne enote Nova Gorica Bukovica in v trgovino v Renčah oz. Volčji Dragi (in nazaj do doma uporabnika).

Prevoze bo izvajalo **Društvo paraplegikov severne Primorske**.

Za uveljavitev prevoza se prijavite po telefonu na št. **05/300-28-22** ali **040 543 338** (ga. **Mirjam Colja**) najmanj tri delovne dni pred prevozom.

Urnik prijav:

ponedeljek, torek, četrtek, petek od 8.00 do 12.00, sreda od 12.00 do 16.00.

Proste termine si lahko ogledate tudi na koledarju na spletni strani Društva paraplegikov:

<http://www.drustvo-go-para.si/prevozi>.

**Začetna sredstva za brezplačne prevoze v višini 615 EUR je doniral
Konjeniški klub Soča, za kar se mu toplo zahvaljujemo.**

Predavanja na temo prometa in novosti na področju prometa

Nikoli ni prepozno, da spoznamo in se naučimo ... je program raznih predavanj in delavnic, ki ga pri našem društvu upokojencev izvajamo že vrsto let. Tokrat je bilo predavanje na temo prometa in prometne varnosti.

Imeti vozniško dovoljenje ali imeti svoj avto je bil včasih privilegij. Imeti danes vozniško dovoljenje, je dobrina, ki je povezana s prevzemanjem odgovornosti do sebe in drugih udeležencev. Vedno več starejših se pojavlja v prometu, ki ga v teh časih težko razumejo. Predavanje v **Dvorani Zorana Mušič** je pritegnilo veliko navdušencev, ki so se odzvali vabilu **Društva upokojencev Bukovica-Volčja Draga**.

Gospod **Radovan Rusjan**, ki v avtošoli Marus iz Renč deluje že okrog 30 let, nam je na jasn in preprost način razložil in opisal novosti na področju prometa ter ostalo zakonodajo in pravila obnašanja do ostalih udeležencev. Prek elektronskih prosojnic nam je lepo opisal in predstavil vse novosti v cestnem prometu. Najbolj zanimiva tema so bila krožišča in sam režim razvrščanja v krožišču, saj ko smo mi približno 30 let nazaj opravljali izpit, krožišč še ni bilo. Krožišča so varna, pretočna in enostavna za uporabo. Pomembno je pravilno se razvrstiti vanje in prilagoditi se

prometni situaciji. Promet postaja vse gostejši. Merilo tega je število avtomobilov na družino. Včasih je bil avto en sam, sedaj ga pa ima že vsak v družini. Pomeni pa to, da postajamo vedno bolj mobilni in neodvisni od drugih. Pa vendar smo starejši že malce okornejši in počasnejši v reakcijah, ki jih moramo pravočasno izvesti.

Po tematskih sklopih predavanj je bil čas za postavljanje vprašanj predavatelju. Veliko vprašanj se je nabralo med tem časom, saj ljudi zanimata predvsem prometna varnost in način obnašanja v določenih situacijah.

Z obiskom predavanja smo lahko zelo zadovoljni, saj je tematika dovolj zanimiva in pritegne veliko poslušalcev z namenom, da bi postali boljši vozniki v prometu. •

in Roland Tischer

Ohranjanje kulturne dediščine skozi različna dejanja

Najbrž ni človeka v naši občini, ki ne pozna **Frankota Arčona** od Arčonov. Vedno nasmejani upokojenec nam lahko veliko pove, kako z različnimi dejanji ohraniti kulturno dediščino na preprost, vendar dragocen način.

Že v otroških letih mu ustvarjalna žilica ni dala miru. Ko je imel 14 let, je napravil odrček za lutkovno predstavo. Tako se je odvila prva lutkarska igra pri Arčonih. Poleti leta 1992 sta z **Miranom Furlanom – Baronom** priredila prave kozje dirke v Renčah. Povorka je potekala od renškega mostu čez trg do nogometnega igrišča, kjer so potekale različne igre. Glavno vlogo so seveda imele koze. Žal se nadvse zabavna igra ni obdržala.

ter je trajalo dva dni. Pri organizaciji tega dogodka je sodeloval kakšna tri leta, nato pa je pri Arčonih začel iskati prostor za domačine. Sovaščanka **Nevenka** je Arčoncem za nedoločen čas ponudila prostor, ki so ga poimenovali »Arčonska kuhinja«. V tej hiški je pred približno stotimi leti živela družina z 12 otroki. V pritličju se nahaja manjši prostor s kaminom, leseno mizo s klopmi in hladilnikom, ki je ostal še iz takratnih časov. To seveda ni takšen hladilnik, kot ga poznamo danes. Gre za izkopano luknjo v zidu, kjer so med drugim hranili tudi maslo. To je bil

Franko Arčon

zasedli prva tri mesta. Igra je bila dobro sprejeta in je še vedno enako priljubljena. Vsako leto pripravijo dve tekmovanji: v mesecu maju imajo Nočno škuljado, v oktobru pa poteka Arčonska škuljada. Letošnja je bila že 23. po vrsti. Arčonci imajo tudi

Arčonska kuhinja- vhod

Arčonski grb

Arčonska kuhinja

Leta 1995, ko je bil Franko član Krajevne skupnosti Renče, je takratnemu predsedniku **Rajku Lasiču** in ostalim na svetu predlagal, da bi obudili stari vaški praznik Sv. Mohor. To mu je predlagal prijatelj Miran – Baron. Na svetu so bili vsi za to, a le pod pogojem, da sprejme organizacijo in izvedbo projekta. Tako je Franko izbral svojo ekipo, znano pod geslom »Arčon-Baron-Čebtron« (Franko Arčon, Miran Furlan – Baron, **Jordan Čebtron**). Aktiviral je vse organizacije in vsi so mu stali ob strani: Rdeči križ, borci, lovci, upokojenci ... Cilj je bil obuditi star običaj, tj. povorko, ples na koščke (»brejar«), stojnice in srečelov. Tedaj ni bilo nobenih težav – ne s policijo ne s cestno zaporo. Na roko jim je šel tudi takratni renški župnik, **Milan Peternelj**. Uspeh je bil neverjeten. Dogajanje se je odvijalo na Starem placu in pred marketom

prvi hladilnik pri Arčonih. V zgornjem delu hiške je bila nekoč spalnica staršev. V to sobo so – tako kot sedaj – vodile zunanje stopnice: prvi del je bil kamnit, drugi del pa iz lesa in premičen. To je omogočilo, da so ponoči lesene stopnice odstranili in s tem preprečili, da bi jih kdo nepričakovano obiskal. »Arčonska kuhinja« je sedaj namenjena druženju. Tu se v zimskih dnevih zbere nekje šest do osem »ideologov«, ki ob domačem ognjišču premljavajo različne debate, strogo prepovedani temi pa sta politika in vera. Poleti pa se utečena ekipa zbere na igrišču za škuljado. Ta prostor so skrbno uredili Arčonci s svojimi rokami. Pred natanko 23 leti je Frankov sosed **Simon** predlagal, da bi lahko obudili staro igro »metanje škulje«. Ker se je večina zbranih strinjala s predlogom, so še isto leto šli na tekmovanje v Kobljil, kjer so

svoj grb, ki je sestavljen iz žabe, sedeče na škulji, in grozdja.

Društvo Škulja že nekaj let dobro sodeluje z **OŠ Renče** in **POŠ Vogrsko**. Člani društva otroke učijo umetnosti škuljanja. Na pobudo učiteljice **Nives Hvalica** pa jih učijo tudi vezanja in rezanja trte, peči frtaljo in druge stvari, ki so bile aktualne predvsem v času naših non in nonotov.

Arčonci so vsako leto aktivni tudi na prazniku »De le Raze« v Staranzanu (Sagra de le Raze a Staranzano, op. a.). Skrbno pripravijo konje in voz, na katerem ne manjkajo harmonika, domači kruh iz krušne peči in pršut v »žmoršu« (stojalo, primež, op. a.). ●

✍ Mateja Ščuka
📷 Denis Čotar

Zdravje in možgani

Možgani so neprecenljiv in skrivnosten organ, ki ostaja ena največjih ugank v vesolju. Večina ljudi običajno občuti kar nekakšen strah pred njihovim nepoznavanjem, skupini študentov in raziskovalcev pod imenom **SiNAPSA** pa predstavljajo izziv. Skupaj si prizadevajo za širjenje znanja o delovanju možganov in kako skrbeti za njihovo zdravje. Naj vam, spoštovani bralec, na kratko predstavimo študenta, ki je član Sinapse in prihaja iz Renč.

Kristian Elersič prihaja natančneje iz Merljakov, a zadnja leta večinoma preživlja zdoma. Preteklih šest let je študiral v Ljubljani, kjer je zaključil univerzitetni diplomski program biologije in nadaljeval z magistrskim študijem molekulske in funkcionalne biologije. Tega sedaj zaključuje in opravlja prakso na Dunaju. Najbolj ga privlači področje nevroznanosti, natančneje spoznanja znanosti o delovanju možganov in povezava teh z živalskim (vključujoč človeškim) vedanjem. Rahlo se ukvarja tudi s filozofijo, predvsem filozofijo duha, npr. vprašanja zavesti, samozavedanja in svobodne volje; ter filozofijo znanosti in tehnologije, npr., kakšne ugodnosti in kakšne nevarnosti prinašata tehnološki in znanstveni razvoj. Na Dunaj je odšel pomagat nevroznanstveni raziskovalni skupini (oddelek za socialno nevroznanost), ki preučuje delovanje človeških možganov na področju socialne kognicije.

Preteklo šolsko leto se je priključil slovenskemu nevroznanstvenemu društvu SiNAPSA. Tam je pomagal pri organizaciji javnih dogodkov z namenom širjenja aktualnih tem nevroznanosti (npr. področje nevroprava – preplet nevroznanosti in prava) in pri izdelavi spletne strani Zdrava glava (www.zdravaglava.si). Na račun slednje je Sinapsa s predsednico prof. Maro Bresjanac na dan možganov (tretja sreda v marcu) prejela častno pokroviteljstvo s strani predsednika Republike Slovenije.

Ustvarjanja spletne strani Zdrava glava

Začelo se je poleti leta 2017, ko je skupina študentov Univerze v Ljubljani pod pro-

Obisk dela ekipe Zdravaglava pri predsedniku države (Kristian levo)

jektom Z možgani za možgane (ZMZM) anketirala javnosti na temo možganov in zdravja. Ugotovili so, da primanjkujejo javno dostopna priporočila za zdravje iz verodostojnega vira. Tako se je porodila zamisel, da bi se ustvarilo spletišče, kjer bi bile dostopne informacije o delovanju možganov in o tem, kako skrbeti za njihovo zdravje. Naloga ni lahka, a preteklo pomlad so spletno stran otvorili v njeni prvi verziji. Upajo na nadaljnji razvoj te akcije, ki v svojem jedru želi spodbuditi javnost k aktivni skrbi za zdravje možganov oziroma za zdravje nasploh. To je izjemno pomembno, saj se za veliko bolezni ne pozna uspešnega zdravljenja, temveč se lahko v najboljšem primeru le blaži njene simptome. Ve pa se, da se lahko s preventivo (s skrbjo za zdravje) njen pojav zakasni ali celo prepreči.

Shema, ki so jo uporabili na spletni strani, razdeli skrb za zdravje možganov v pet kategorij:

1. SPANJE: To je zelo pomembno, saj se telo in možgani takrat odpočijejo od vsakodnevne aktivnosti ter se pripravijo na nove in stare izzive življenja.
2. PREHRANA: Prav tako je pomembno raznoliko in zmerno prehranjevanje – tako so telesu zagotovljena vsa potrebna hranila. Preprost nasvet pravi, naj bo jedilnik sestavljen iz veliko rastlinskih in malo predelanih, mastnih, slanin in sladkih živil. Pomembno je tudi, da je

zaužite dovolj tekočine.

3. GIBANJE: To predstavlja pozitivno obliko stresa, kar pomeni, da pospeši izločanje neželenih snovi iz telesa in pripomore k zdravju organskih sistemov (npr. krvožilnega in živčnega sistema).
4. UMOVADBA: To je oblika vadbe, ki krepi miselne sposobnosti z raznoraznimi izzivi, kot so križanke, nove oblike gibanja, učenje novega jezika ipd. Pomembno je, da so miselne naloge različne in da se jim stopnjuje zahtevnost – tako ostaja učenje del vsakdana.
5. PROSTI ČAS: Ob vsem tem sta zelo pomembna tudi prosti čas in udejstvovanje v aktivnostih, ki sproščajo. Naj si bo to druženje s prijatelji, gledanje filma, poslušanje glasbe, sprehodi ali raznorazne oblike umetnosti. Tukaj je pomembno, da posameznik občuti določeno mero zadovoljstva ali vsaj upad stresa.

Zdravje je zelo kompleksen pojav in nanj se ne more gledati enolično.

Naslednja razdelitev in opis sta podana z namenom orisa širine za idejo zdravja. Namen ni predstavljanje teorije zdravja – za to bi bilo potrebno veliko več strokovnosti. Torej, zdravje je lahko grobo razdeljeno na fiziološko/telesno zdravje, duševno zdravje, medosebno zdravje, družbeno zdravje in ekološko zdravje.

Fiziološko zdravje je zdravje, ki zadeva telo, recimo zdravje črevesja, srca, oči in mišic. Ob pretirani skrbi za telo se lahko ▶

► posameznik začne preveč bremeniti z idejo zdravja, kar okrne njegovo **duševno zdravje** – postane npr. obsesiven ali pa namišljeni bolnik. Ob pretirani skrbi za zdravje se lahko oseba določenega pristopa do življenja pretirano oprime, kar morda začne kvariti medosebne odnose in s tem slabšati, recimo temu, **medosebno zdravje**. To se lahko udejanji npr. s tem, ko je vse, kar lahko nekdo govori, le še njegov pogled na svet/zdravje ali pa napake drugih. Okrnitev **družbenega zdravja** je ideja, da se lahko z določenimi pristopi in spremembami v načinu bivanja ogrozi družbo samo, npr. posledice za trg,

za zaposlene ipd. To ne pomeni, da se ne stremi k spremembam, ampak to, da so tudi družbene posledice vzete v premislek ob ideji o zdravem načinu življenja, ki se ga poskuša udejanjiti. **Ekološko zdravje** pa zadeva ekološko vzdržnost načina skrbi za zdravje, npr., koliko bi se onesnaževalo planet, če bi se udejanjilo določeno idejo zdravega načina življenja.

Ponovno, ta razdelitev je umetna in poizkuša zgolj nakazati obseg obravnavanega pojma (tj. zdravje) v najširšem, morda neobičajnem, pojmovanju. Poleg tega je lahko njen namen tudi opozorilo naj se ne zaide

v skrajnosti oziroma naj se premisli o čim širšem vplivu miselnosti, ki se goji in širi.

Kristian je mnenja, da je to tudi eden pomembnejših nasvetov, ki ga lahko človek upošteva v današnji dobi poplave informacij – torej, naj ne zahajamo v ekstreme, smo kritični in naj bolje premislimo zadeve, ki jih želimo udejanjiti v svojem življenju in življenju drugih. Stvari so (nemalokrat) bolj zapletene, kot si mislimo. •

✍ Mateja Ščuka, Alenka Gregorič
📁 Osebni arhiv Kristiana Elersiča

Prehrana in možgani

Možgani so najbolj kompleksen organ v našem telesu. Sestavljeni so iz več milijard živčnih celic, med katerimi nenehno potekajo številne kemijske in električne reakcije. Čeprav možgani predstavljajo le 2 % naše telesne mase, porabijo kar 20 % telesne energije. Pri delih z zahtevnimi miselnimi nalogami in povečanim stresom so prehranske potrebe možganov še večje. Na zdravje možganov vplivajo številni dejavniki, med katerimi ima hrana zelo pomembno vlogo. Omega-3-maščobne kisline na primer pomagajo pri izgradnji in obnavljanju možganskih celic, antioksidanti pa zmanjšujejo celični stres in vnetja, ki so povezana s staranjem možganov in nevrodegenerativnimi motnjami, kot je Alzheimerjeva bolezen.

Glavno hranilo za možgane je glukoza. Ti dnevno presnovijo približno 120 g glukoze v ogljikov dioksid in vodo.

Torej moramo zagotoviti, da imajo možgani vedno na voljo dovolj krvnega sladkorja za nemoteno delovanje. Tako prenizka kot tudi previsoka koncentracija glukoze negativno vpliva na njihovo delovanje, s tem pa na našo sposobnost koncentracije, pomnjenja in počutja. Nihanju glukoze se izognemo tako, da izbiramo živila, ki vsebujejo predvsem sestavljene ogljikove hidrate (žitarice, testenine, riž, sadje, zelenjava ...), ki jih razporedimo med več dnevnih obrokov. Za presnovo glukoze je v možganih potreben kisik, ki se po krvi prenaša vezan na železo. Pomanjkanje železa torej zmanjša sposobnost možganov za presnovo glukoze in s tem njihovo zmogljivost delovanja. Največ železa najdemo v rdečem mesu, stročnicah in žitih. Težava, ki se pojavlja v povezavi z železom, je predvsem njegova slaba absorpcija iz prebavil v kri. To lahko izboljšamo z uživanjem hrane, bogate z vitaminom C.

Katera so torej živila, ki so najpomembnejša za ohranjanje zdravega delovanja naših možganov?

Mastne ribe so dober vir večkrat nenasičenih maščobnih kislin omega-3, ki pomagajo graditi membrane okoli vsake celice v telesu, vključno z možganskimi

celicami. Prehrana z visoko vsebnostjo omega-3-maščobnih kislin poveča tudi pretok krvi v možganih, s čimer izboljša kognitivne procese. Največ omega-3-maščobnih kislin vsebujejo losos, skuša, tuna in sardele. Rastlinski viri večkrat nenasičenih maščobnih kislin pa so soja, oreščki ter lanena in druga semena.

Naša največja življenjska zapuščina naj bo prijaznost do sočloveka, živali in narave. To je tudi najlažja stvar, ki jo vsi lahko dosežemo. Vsem občankam in občanom želim, da bi lepo preživeli prihajajoče praznike, novo leto pa naj vam prinese uspehe pri delu, zdravje in srečo na vseh vaših poteh.

Srečno 2020.

Boris Čoha, občinski svetnik

Temna čokolada z visokim deležem kakava vsebuje vrsto antioksidantov, ki jih imenujemo flavonoidi. Antioksidanti so še posebej pomembni za zdravje možganov, saj so ti zelo dovzetni za oksidativni stres, ki privede do starostnega kognitivnega upada in možganskih bolezni. Flavonoidi poleg tega spodbujajo rast nevronov in krvnih žil v delih možganov, ki so vključeni v spomin in učenje. Uživanje temne čokolade izboljša tudi plastičnost možganov, kar je ključnega pomena za učenje.

Tako kot temna čokolada tudi sadje, še posebej jagodičevje, vsebuje antioksidante, ki zmanjšujejo vnetje in oksidativni stres v možganih. Med antioksidanti v jagodičevju so najpomembnejši antocianin, kofeinska kislina, katehin in kvercetin. Ti imajo številne pozitivne učinke na možgane, saj izboljšajo komunikacijo med možganskimi celicami, zmanjšajo vnetja po telesu,

povečajo plastičnost možganov, ki pomaga možganskim celicam oblikovati nove povezave, izboljša učenje in spomin ter preprečuje pojav s starostjo povezanih nevrodegenerativnih bolezni in kognitivni upad.

Oreški in semena vsebujejo tako omega-3-maščobne kisline kot tudi antioksidante. Večji vnos oreščkov je povezan tudi z boljšim delovanjem možganov v starosti. Glavni antioksidant, ki ga najdemo v oreščkih in semenih, je vitamin E. Ta ščiti celice pred oksidativnim stresom, ki ga povzročajo prosti radikali. S staranjem so možgani bolj izpostavljeni tej obliki oksidativnega stresa, zato je

pomembno, da uživamo dovolj živil, ki vsebujejo vitamin E. Največ vitamina E najdemo v sončničnih semenih, mandljih in lešnikih.

Pa dober tek vam želim. •

 Tine Rovan
 Foto vir: Pixabay.com

Jogijski namig

Joga za možgane

Četudi joga izvira iz vzhodnega sveta, postaja vse bolj popularna in prisotna tudi v zahodnem svetu. Njena razširjenost privablja različne posameznike, ki jo izvajajo iz čisto individualnih osebnih razlogov. Hindujski prevod besede yoga pomeni umiritev stanja duha – kar dosežemo s pomočjo fizične vadbe, meditacije, dihalnih vaj. V zahodnem svetu se je v večji meri prijel le prvi korak pomena joge – torej, fizične vadbe.

Tokratni jogijski namig se namensko nanaša na statične položaje, ki pomagajo pri prekrvavitvi možganov in ki obenem omogočajo mislim, da se vsaj nekoliko umirijo.

Padmasana

Padmasana v prevodu pomeni poza lotosa, ki simbolizira čistost, razsvetljenje in odmaknjenost. Je meditativna poza, ki jo lahko držimo tudi po več minut. Najbolje je, da jo izvajamo zjutraj na tešče. Takrat se tudi naše misli šele pripravljajo na nov dan, zato je pomembno, da si zanje vzamemo čas, jim prisluhnemo, uredimo, odmaknemo tiste, ki nam ne služijo, in postavimo v ospredje tiste dobre. Opomba: če nam je poza lotosa neprijetna, lahko izberemo vsem znano pozo »po turško«. Bistvo je, da najdemo udoben sedeč položaj, v katerem je naše telo mirno in v katerem se lahko umirijo tudi naše misli.

Balāsana

Balāsana prevajamo kot »poza otroka«. Začnemo v klečečem položaju, sedimo na petah, trup je poravnan. Nato razširimo kolena širše od širine bokov in spustimo trup nižje proti podlagi. Roke iztegujemo naprej, dokler nam ta razteg

nudi prijetno raztezanje hrbtenice. Čelo odložimo na blazino in če želimo, lahko zapremo oči.

Ker gre za rahel predklon in ker je srce nižje od položaja glave, deluje ta poza pomirjajoče za možgane. Obenem raztezamo spodnji del hrbtenice in odpiramo boke. Pozor: položaj ni primeren za nosečnice in za osebe, ki imajo poškodovana kolena.

Ne glede na to, kateri položaj izberete (sploh ni nujno, da je kateri izmed zgoraj opisanih), si v novem letu vzemite čas zase in za svoje misli. Ker je v tem norem in hitrem svetu notranji mir neprecenljiv. •

 Hana Šuligoj
 Foto vir: Bharatstories.in, yogapedia.com

Predstavitev temeljnih postopkov oživljanja in uporabe defibrilatorja

V četrtek, 24. oktobra, smo se na pobudo **Krajvnega odbora Rdečega križa Renče** zbrali v prostorih **Društva upokojencev Renče** na Trgu.

Gosta našega srečanja sta bila člana ekipe prve pomoči pri Območnem združenju Rdečega križa Nova Gorica g. **Tadej** in ga. **Gordana**. Na poljuden način sta nam opisala znake neodzivnosti in ukrepe, ki so v takih primerih nujno potrebni, da ohranimo človeka pri življenju. Sledil je prikaz postopkov oživljanja. Predavateljica je opozorila na podrobnosti, ki so

ključnega pomena za uspešno oživljanje. Demonstrirala je uporabo defibrilatorja in opisala, na kaj moramo biti še posebej pozorni pri oživljanju otrok in utopljenec. Izvedeli smo, da je najpogostejši vzrok oživljanja ljudi, zlasti otrok, zadušitev.

Udeleženci srečanja smo se lahko praktično preizkusili v oživljanju poškodovanca in rabi defibrilatorja ter postavitev v bočni položaj. V zaključku srečanja smo si lahko izmerili krvni sladkor in tlak. Večina je bila z rezultati meritev zadovoljna. •

in Alenka Vodopivec, KO RK Renče

MEJE MANJ TVEGANEGA PITJA ALKOHOLA

2

na dan

Ne več kot **2 merici / dan**
Ne več kot **14 meric / teden***

Ob eni priložnosti ne več kot **5 meric**

1

na dan

Ne več kot **1 merica / dan**
Ne več kot **7 meric / teden***

Ob eni priložnosti ne več kot **3 merice**

Standardna merica
alkoholne pijače

*Ob vseh navedenih količinah naj bi bili vsaj en dan v tednu povsem brez alkohola.

Živahno vzdušje v Kulturni dvorani

Jesenska tržnica v Renčah

Člani **Društva KUL-TU-RA Renče** smo poskrbeli, da je bilo v središču vasi spet pestro in veselo. V soboto, 16. novembra, smo na jesensko tržnico povabili zainteresirane razstavljalce iz bližnje in daljne okolice.

ali zgolj opazovanje stojnic in zbiranje informacij o predstavljenih izdelkih in aktivnostih vaških društev. Člani **Varstveno-delovnega centra Nova Gorica** so prodajali svoje domiselne izdelke, članice **Rdečega križa Renče** so nas razvajale z domačimi dobrotami, ki so jih ljudje hitro pokupili in s tem pokazali,

pogovarjali, ob pečenemu kostanju in kozarcu žlathne kapljice niso skoparili s pohvalami organizatorjem. Tudi otroški vrvež je dogajanju pridodal poseben čar. •

 in Vesna Pahor

Zaradi napovedanega slabega vremena se je dogajanje s prostora pod mogočni platani pred novim zdravstvenim domom preselilo v domačo kulturno dvorano. Na več kot 30 različnih stojnicah so se predstavili številni posamezniki in društva. Domiselni proizvajalci so predstavili bogato ponudbo izdelkov od rož do medov, suhih mesnin, sira, kozmetičnih preparatov, zeliščnih zvarok, moke, bižuterije, oljčnega olja, vina, pletenih in okrasnih izdelkov ... Prostor pred kulturno dvorano in v njej je nudil ugodno okolje za prijazno druženje, nakupovanje

kako cenijo doma pripravljene slaščice in kruh. **Zdravstveni dom Nova Gorica** nam je predstavil postopke prve pomoči in uporabo defibrilatorja, kar je pritegnilo veliko zanimanja. Obiskovalci so z veseljem preizkusili postopek oživljanja ob morebitnem srčnem zastoju, prijazne, strokovno usposobljene reševalke pa so posameznikom svetovale pri praktičnem izvajanju prve pomoči in odgovarjale na raznovrstna vprašanja.

Vaška tržnica je v središču vasi pričarala živahno vzdušje. Ljudje so se sproščeno

*Vse želje,
ki se letos niso izpolnile,
vse sanje, ki niso sadu obrodile, v
prihodnjem naj letu dobijo polet,
naj čimprej izpolni se njihov obet.*

Marko Furlan, občinski svetnik

Vrnitev Primorske k matični domovini

V petek, 22. novembra, je v Bukovici potekala obeležitev državnega praznika vrnitev Primorske k matični domovini.

V nabitno polni **Dvorani Zorana Mušica** v kulturnem domu so uvodoma navzoče pozdravili **Vladka Gal Janeš**, svetovalka za družbene dejavnosti v Občini Renče-Vogrsko, predsednik VSO Renče-Vogrsko, Miren-Kostanjevica in Šempeter-Vrtojba **Marko Švara** in predsednik pokrajine VSO severna Primorska **Oton Filipič**.

15. september je dan, ko obeležujemo dan vrnitve Primorske k matični domovini. Praznik je uzakonila vlada Janeza Janše

leta 2006. Vrnitev Primorske je izjemno zgodovinsko dejanje, ki nas je kot narod zaobjelo in pustilo močan pečat v slovenski narodni zavesti. Gre za praznik, ki je vzgled domoljuba, složnosti in enotnosti slovenskega naroda.

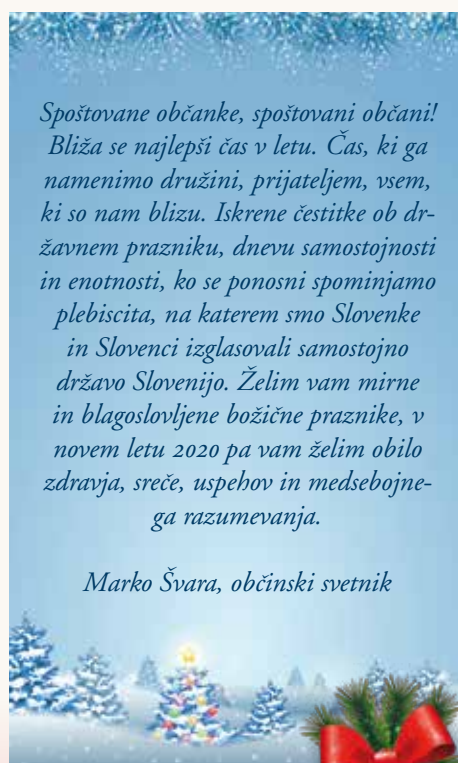
Gost večera, zgodovinar dr. **Renato Podbersič**, je opisal pomen vrnitve Primorske k matični domovini. O osamosvojitvenem času je dejal, da smo Slovenci lahko srečni, da smo se odločili za izstop iz Jugoslavije. Navedel je, da se je želja po demokratični ureditvi v ljudeh tako močno čutila, da spremembe ni bilo več moč zanikati. Spomnil pa nas je tudi na strahotne čase, ko je konec prve svetovne vojne Primorska prišla pod

italijansko ozemlje, kjer je bila prepovedana tudi uporaba slovenskega jezika. Po njegovih besedah je Primorska obstala tudi zaradi duhovščine, ki je bila izobražena in narodno zavedna. Primorska je vseskozi zgodovino močno trpela, a je kot narod vzdržala s knjigo in kulturo.

Za izjemno bogat kulturni program je poskrbel pesnik **Igor Pirkovič**, ki je prebral nekaj svojih domoljubnih pesmi iz pesniške zbirke Zbudi se, Slovenija. ●

Marko Švara
 Mitja Humar, Jerneja Švara

*Spoštovane občanke, spoštovani občani!
Bliža se najlepši čas v letu. Čas, ki ga namenimo družini, prijateljem, vsem, ki so nam blizu. Iskrene čestitke ob državnem prazniku, dnevu samostojnosti in enotnosti, ko se ponosni spominjamo plebiscita, na katerem smo Slovenke in Slovenci izglasovali samostojno državo Slovenijo. Želim vam mirne in blagoslovljene božične praznike, v novem letu 2020 pa vam želim obilo zdravja, sreče, uspehov in medsebojnega razumevanja.*

Marko Švara, občinski svetnik

Učenki POŠ Vogrsko nastopili na spominski slovesnosti

V sredo, 25. septembra, je v Oseku potekala spominska slovesnost v spomin na padle ruske vojake med 1. svetovno vojno, na kateri sta z recitacijo pesmice nastopili tudi petošolki POŠ Vogrsko **Karin Jermol** in **Maša Lozej**.

Na prireditvi je navzoče med drugimi nagovoril tudi **Aleksander Krasnov** – ruski vojaški ataše. Slovesnosti sta sledila polaganje venca k spomeniku padlim vojakom med 1. svetovno vojno in poklon z enominutnim molkom. ●

in Anja Oblak

Miklavž vsakega obdari

Leto je že prepotovalo svoj krog in zopet smo se na Miklavžev večer zbrali v domači cerkvi svetega Justa na Vogrskem. Polni pričakovanj in lepih želja smo nestrpnost čakali prihod Miklavža, ki je že trkal na naša vrata.

Spraševali smo se, ali smo bili dovolj pridni in ali nam bo sploh kaj prinesel. Tudi če mu vsako leto obljubimo, da bomo pridni, se med letom marsikdaj spozabimo in »ušpičimo« kako neumnost. Miklavž pridnim otrokom prinaša skromna darila: orehe, arašide, mandarine in sladkarije, malo manj pridnim pa zraven priloži še šibo.

Tako je bilo tudi letos pri nas. Najprej so otroci našega otroškega cerkvenega pevskega zborčka zapeli pesmico. Sledila je misel župnika **Cvetka Valiča** o smislu miklavževanja in dobroti, hkrati pa je vse otroke prav lepo pohvalil.

Jedro večera pa je bilo branje

pravljice z naslovom Miklavžev prvo darilo. Postregla nam je z mislijo o obdarovanju in nas vse potolažila, saj je Miklavž deklici Brini prinesel darilo, čeprav ni hodila v cerkev, ni verjela v Boga ter bila malo manj pridna.

Čas je tako pridobival na moči in vsi smo postajali pošteno radovedni, še najbolj pa naši najmlajši. Prisluhnilo smo še dvema pesmicama našega zborčka, ki so vzdusje samo še polepšali in ga dodatno naelektrili. Sledilo je glasno klicanje Miklavža, da se je cerkev kar tresla, na kar so se vrata odprla ... in vstopil je on ... mož z belo brado, škofovsko kapo, palico v roki in ogrnjen v zlato rumen plašč. Spremljali so ga

Vsem Vogrinom in drugim ljudem dobre volje voščim mirne, vesele, vernim pa tudi Božjega blagoslova in usmiljenja polne božične praznike. Ob jaslični upodobitvi svete družine v betlehemskega hlevčku začutimo sočutje in milo se nam stori ob nemočnem novorojenčku Jezusu, njegovi materi Mariji in svetem Jožefu. Kakor so pastirji prinesli toplino z obiskom in s skromnimi darovi, tako tudi mi prinašajmo srčno toplino in dobroto z ljubeznijo v naše družine, med sosede, še posebej z izkazano dobroto do pomoči potrebnih. V novem letu 2020 naj se vsakemu izpolnijo vse življenjsko pomembne želje. Navadno si voščimo obilo zdravja, sreče, veselja in prav je tako. Pa vendar ne pozabimo, da je za lepo in bogato življenje potrebno še marsikaj, od lepih in spoštljivih medsebojnih odnosov do osrečujočega zadovoljstva z majhnimi dobrinami, ki nam jih prinaša življenje. Ob božiču vam vsem voščim osebne in družinskega doživljanja veselja in sreče, v novem letu 2020 pa obilje miru, zadovoljstva, zdravja in lepega sožitja.

Cvetko Valič, župnik

angelčki in parkeljni. Veselje otrok je bilo nepopisno, še posebno, ko jih je nagovoril, se z njimi pošalil ter jih po imenu poklical in jim izročil vrečko z darilom.

Ob tako lepem in doživetem večeru ne smemo pozabiti na en velik hvala vsem, ki so prišli in doživljali z nami to pravljico ter nam kakorkoli pomagali.

Posebna zahvala gre podjetju **Smodin**, ki že vrsto let spremljala Miklavža na poti, župniku Cvetku Valiču in **Katarini Tischer Gregorič** za uspešno urjenje najmlajših glasov. Vsem voščim mirne, zdrave in vesele božično-novoletne praznike in naj Miklavževa dobrota napolni vaša srca. ●

in Alenka Melinc

Miklavž v Bukovici

Sveti Nikolaj – Miklavž je zagotovo eden izmed najbolj priljubljenih svetnikov, posebej med našimi najmlajšimi, ki ga vsako leto z veseljem in z nestrpnostjo pričakujejo. To je prvi izmed treh dobrih mož, ki nas obiščejo v decembru, in tudi letos ni pozabil na naše najmlajše v Bukovici in Volčji Dragi.

Tako je prišel 6. decembra na obisk v cerkev sv. Lovrenca v Bukovici, ki so jo napolnili naj-

mlajši, pa tudi nekateri malo starejši otroci. Da pa je bilo vzdusje v pričakovanju prihoda ▶

► Miklavža še lepše, so poskrbeli otroci iz Bilj, ki so predstavili igrico Snežna kraljica. Ob koncu igrice so nastopajoče in tudi njihove mentorje prisotni nagradili z bučnim aplavzom. Že med samo igrico je marsikateri obiskovalec pogledal proti vratom, kdaj se bo pojavil Miklavž, ko pa se je igrica končala, so že vsi nestrpno pogledovali proti vratom in pričakovali njegov prihod. A glej ga zlomka, kar naenkrat je nekaj močno zaropotalo, zažvenketale so verige in v cerkev so hrupno vstopili parkeljni. Najmlajši so se stisnili k staršem in jih z grozo opazovali, a strah je hitro minil, ko so se pojavili angelčki in za njimi tudi Miklavž. Otroci

so v en glas zavpili: »Miklavž«. Dobri mož je vse prisotne lepo pozdravil, jih zatem povprašal, ali so pridni, ali ubogajo in ali hodijo k nauku. Seveda so otroci vsemu pritrdili in nestrpno čakali, kdaj bo Miklavž odprl svoj velik koš dobrot. Vse prisotne otroke, pridne, pa tudi malo manj pridne, ki bodo seveda postali pridni, je Miklavž obdaril. Ko je izpraznil svoj koš, je Miklavž še enkrat pozdravil vse prisotne in obljubil, da bo v Bukovico še prišel, ter skupaj s parkeljni in angelčki zapustil cerkev. •

✍ in 📷 Jože Ropoša

Božičnega miru, ki so ga angeli na božični večer zaželeli pastirjem in ljudem blage volje, si v taki ali drugačni obliki želi vse človeštvo. Tudi novoletna voščila so polna dobrih želja. Ne voščimo si slabih želja in počutja. Z Božje in človeške strani so si želje in voščila podobna, celo enaka. Moramo jih samo začeti uresničevati. Voščim vam obilo dobre volje in moči pri delu za mir in vse dobro v letu 2020.

Vojc Žakelj, župnik

Miklavževanje v Renčah

V četrtek, 5. decembra, je v župnijski dvorani v Renčah vladala »zmeda«. Da, čisto prava Zmeda v nebesih. Seveda Nebesa niso prišla na Zemljo, pač pa so nam to pričarale **Ivana, Kaja, Deja, Anika, Tina, Tajda in Maša**.

Zaigrale so nam igrico o angelcih, ki so zaspali in skoraj pozabili pripraviti darila,

ki jih je moral sv. Miklavž odnesti pridnim otrokom v Renče. Da je bila zmešnjava med angelci še večja, sta poskrbela še parklja, ki sta angelcem že pripravljena darila še dodatno zamešala, saj sta

na vseh zamenjala imena otrok. Angelcev s to svojo potezo nista ukazali, da morata vsa zmedo med darili sama popraviti. Ko je bilo z darili vse nared, so angelci parklja odgnali in

vsi v dvorani smo že težko pričakovali prihod sv. Miklavža. Na obrazih otrok je bilo razbrati otroško veselje in radovednost, kaj jim bo sv. Miklavž prinesel. Obdaril je prav vse otroke z lepo in skrbno izbranimi darilci. Hvala sv. Miklavžu in vsem njegovim sodelavcem za obisk in vse, kar so dobrega storili za krajane, še posebej za naše otročičke. •

✍ in 📷 Martina Bizjak

Izdelava adventnih venčkov v župniji Bukovica–Volčja Draga

Z mesecem decembrom se začne čudovito popotovanje v svet lučk, dobrih mož, božiča in lepih želja ...

Otroci v župniji popotovanje pričnejo s samostojnim izdelovanjem adventnih venčkov, ki mu na prvo adventno nedeljo sledi še blagoslov. Za skrb pri pripravi

materila in pomoč se moramo zahvaliti ga. **Katarini Bezjak**, ki s svojo predanostjo vsako leto pripomore k temu, da ta običaj ne zamre. •

✍ Anka Sošnja Pregelj
📷 Denis Čotar

Zahvalna nedelja v Renčah

Vsako leto na zahvalno nedeljo **renška župnijska Karitas** organizira srečanje zakonskih jubilarov, ki praznujejo okrogle obletnice poroke. Običajno se na ta dan kristjani Bogu zahvalijo za prejete darove, jubilarji pa se hkrati zahvalijo za vsa skupna leta v krogu svojih družin.

Letos se je zbralo deset parov, ki so praznovali od petintridesete do triinpetdesete obletnice poroke. Jubilarnt je letos tudi renški župnik gospod **Marko Kos**, ki praznuje 45. obletnico maševa-

nja. Slovesnost je obogatil župnijski pevski zbor z lepim petjem.

Po končani sveti maši so se župljani zbrali pred cerkvijo na prigrizku, jubilarji pa so se odpravili na praznično kosilo. •

✍ Majda Rusjan
📷 Arhiv Župnijska Karitas Renče

Zlata maša duhovnika gospoda Slavka Hrasta

Na praznik Marijinega rojstva, 8. septembra, smo v župnijski cerkvi sv. Mohorja in Fortunata v Renčah praznovali ponovitev zlate maše drežniškega župnika **Alojzija Slavka Hrasta**.

Župljani smo se mu zahvalili za šestnajst let njegovega predanega dela v župniji Renče in podružnici Gradišče nad Prvačino. Pod njegovim vodstvom sta bili

Pred nami so božični in novoletni prazniki. Kristusovo rojstvo je začetek štetja naših let. Vsem krajanom in vernikom voščim obilo uspehov in srečnih dni v družinah in poklicih.

Marko Kos, župnik

obnovljeni župnijska in podružnična cerkev, slovesno smo praznovali vsa župnijska slavja, spodbujal nas je, da smo obiskali številne romarske kraje v Evropi, večkrat tudi Lurd in votlino lurške Matere Božje. Spodbujal in vodil je cerkveno petje in krašenje cerkve, delovanje župnijske Karitas in svetopisemske in molitvene skupine ter otroški oratorij. Posebno skrb je posvečal bolnim in pomoči potrebnim. Zlatomašnik Alojzij Slavko Hrast je zlato mašo daroval ob somaševanju štirinajstih duhovnikov. Pri sveti maši so sodelovali starejši in mlajši ministranti. Župnijski pevski zbor pod vodstvom profesorja

Bogdana Kralja in z orgelsko spremljavo **Karin Klaut** je poskrbel za posebej slovesno vzdušje.

Po sveti maši smo druženje nadaljevali v dvorani krajevne skupnosti ob dobrotah, ki so jih prispevale pridne gospodinje. •

✍ Melanija Kerševan
📷 Marica Kobal

Spintec odprl vrata novega poslovnega centra v Volčji Dragi

Zadnji novembrski petek je bil v Volčji Dragi praznično obarvan, a nič kaj v povezavi s prazničnim decembrom. Že nekaj časa smo lahko opazovali stavbo, ki je iz meseca v mesec hitro rasla ob jezeru v Volčji Dragi. V okolje lično umeščena stavba je svoja vrata vsem na ogled odprla v petek, 29. novembra.

Podjetje **Spintec** je slovesno otvoritev začelo že v popoldanskih urah. Ob 16. uri so ob spremstvu domačega **Pihalnega orkestra Vogrsko** zbrane popeljali po svojih novih prostorih, pri čemer je bila vabljena vsa lokalna javnost, saj so občanom želeli prikazati svoje delo. Namen ogleda je bil, da sami zaposleni razkažejo prostore ter predstavijo vizijo in poslanstvo podjetja. Zagotovo je bila ena od večjih zanimivosti razstveni prostor t. i. showroom, kjer so obiskovalci lahko preizkušali njihove produkte – elektronske igralne naprave, ki jih podjetje razvija, izdeluje in trži. Pozno popoldan, ob 18. uri je nastopil čas kulturno-umetniškega programa, kjer je nasto-

pe **Big Banda Nova** z gosti, med katerimi so bila tudi poznana imena, kot je **Uroš Perič**, in lokalnih pevskih zborov **Vogrinke** in **Provox** moderirala **Katja Verberber**, bolj poznana pod umetniškim imenom **Katarina Mala**. Glasba, plesna animacija in čarovnik so pripeljali do uradne otvoritve uro kasneje.

Glavno besedo je imel direktor podjetja **Goran Miškulin**, beseda pa je potovala od osmih investitorjev in lastnikov, izvajalcev, ki so zaslužni za zgrajeni objekt, do župana Občine Renče-Vogrsko **Tarika Žigona**, ko so skupno slavnostno prerezali trak in začrtali uspešno pot že uveljavljenemu podjetju. Zabava s skupino **Šukar** in **DJ-jem Cvete** se je nadaljevala v noč, s pomola novega vinskega bara in restavracije Noe pa so zbrani lahko uživali tudi v ognjemetu. Sam dogodek je požel pohvale javnosti, že dan pred tem pa je bil predstavljen v lokalnih medijih Primorske novice in Radio Robin.

Samo podjetje je s selitvijo trikratno povečalo svo-

je proizvodne kapacitete, kar bo vplivalo na dolgoročni razvoj in rast. Velika prednost selitve v Občino Renče-Vogrsko je tudi ta, da so že do sedaj odlično sodelovali z županom in celotnim lokalnim okoljem, česar si želijo tudi za naprej. Želijo si doseči sobivanje med njimi in skupnostjo, vlagati vanjo, posledično je bil prvi korak k temu tudi vabilo vsem občanom na otvoritev. Dodatno želijo za to poskrbeti tudi na družbenem področju s selitvijo lokala NOE Wine Bar & Restaurant. V njem želijo pripraviti pester in kakovosten program za vse krajanje, poleg možnosti preživljanja prostega časa v prijetnem okolju bara in restavracije s pogledom na jezero tudi s kvalitetnim kulturnim in glasbenim programom, v katerega želijo vključiti in se za ta namen povezati z lokalnimi izvajalci.

Pri sodelovanju z lokalnim okoljem in sobivanjem z njim je zagotovo prednost, da direktor Goran Miškulin prihaja iz občine ter z njo in njenimi akterji že dalj časa sodeluje. Ravno v ta namen in prazničnemu času primerno občanom sporoča: »Izkoristimo potenciale naše občine. Vlagajmo v mlade in znanje. Družimo se, zabavajmo, bodimo podjetni in skupaj ustvarimo prihodnost, na katero bomo ponosni. Veliko zdravja in sreče želim vsem občanom v prihajajočem 2020.« •

Anja Nikolavčič

Anže Krže in Spintecov arhiv

Poziv LAS V objemu sonca tudi za Bukovico in Renče

Društva in druge nevladne organizacije, samostojni podjetniki, osebe javnega in zasebnega prava ter institucije regionalnega pomena s sedežem na območju občine Renče-Vogrsko ali preostalem območju LAS V objemu sonca (LAS) imajo sedaj priložnost, da svoje načrte in ideje uresničijo s pomočjo nepovratnih sredstev, za katera lahko kandidirajo na 2. Javnem pozivu, prek katerega bo razdeljenih do 432.689,67 evrov iz Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR).

Poziv, ki ga je LAS objavil 25. novembra 2019 in je dostopen tudi na spletni strani Občine Renče-Vogrsko, je namenjen sofinanciranju ukrepov s treh tematskih področij, in sicer skoraj polovica razpoložljivega denarja je na voljo za ustvarjanje delovnih mest, okrog 146.000 evrov za varstvo okolja in ohranjanje narave, preostalo pa za večjo vključenost mladih, žensk in drugih ranljivih skupin. Aktivnosti se morajo izvesti v urbanih naseljih, med katerimi sta Bukovica in Renče.

Posamezen projekt je lahko podprt z najmanj 5.000 in največ 80.000 evrov, odvisno od vrste ukrepa, upravičeni stroški pa so iz ESRR sofinancirani v 80 odstotkih, preostali delež morajo zagotoviti partnerji sami. Med upravičene stroške se štejejo plače in drugi stroški dela, storitve zunanjih izvajalcev, investicije, kot so nakup zemljišča, opreme, stroški gradnje in drugo. Upravičenci morajo imeti sedež ali enoto na območju LAS.

V prihajajočem letu vam želim predvsem zdravja, ker brez zdravja ni sreče. Želim vam srečo, ker brez sreče ni veselja. In veselje, ker brez veselja ni življenja. Vse dobro v 2020.

Urban Martinuč, občinski svetnik

„Doslej se lahko pohvalimo, da smo počrpali vsa razpisana sredstva, kar kaže, da je to pravi pristop in bi si želeli še več denarja za te namene, saj žal nismo mogli zagotoviti finančne podpore vsem, ker je vedno več prijavljenih projektov kot pa razpoložljivih virov, ampak lahko se nadajamo novih priložnosti,“ je dejal direktor RRA Severne Primorske, Črtomir Špacapan.

V prvi polovici decembra je bil 2. javni poziv predstavljen zainteresiranim na treh delavnicah, tudi v Bukovici, informacije pa so še vedno na voljo po elektronski pošti, telefonu ali osebno na sedežu LAS, kjer prijaviteljem nudijo tudi brezplačno strokovno pomoč pri izpolnjevanju prijavnih obrazcev in razpisne dokumentacije ter pripravi finančnega načrta. Predloge zbirajo **do 2. marca 2020**. Projekti, ki jih bo novoizvoljeni Upravni odbor LAS najbolje ocenil in potrnil, se bodo izvajali od predvidoma septembra 2020 do junija 2023.

„Pričakujemo projekte, ki bodo prispevali k ustvarjanju novih delovnih mest, k ohranjanju naravnih danosti, naravnih vrednot, biotske raznovrstnosti ter kulturne dediščine za trajnostni razvoj obmo-

čja, prispevali k dvigu ravni življenja prebivalcev ter kakovostnemu preživljanju prostega časa. Ob vsem tem so pomembni tudi inovativnost, trajnost projekta ter da se v njem povezuje več partnerjev iz različnih sektorjev,“ je pojasnila **Nataša Jakopič**, samostojna svetovalka ESRR na RRA Severne Primorske.

Na prvem javnem pozivu so bila sredstva, ki jih je Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo dodelilo LAS iz sklada ESRR, odobrena desetim projektom, med katerimi je Občina Renče-Vogrsko nosilni partner v projektu Kulturno stičišče območja LAS V objemu sonca (KUL-STIK), ki smo ga predstavili v prejšnji številki Občinskega lista in v okviru katerega se bo do spomladi med drugim uredila nadstrešnica na kulturnem domu v Bukovici. •

 Kristina Furlan
 Foto vir: www.las-vobjemusonca.si

Mladi in slepi ustvarjajo svojo prihodnost

Primorski tehnološki park (PTP) se je kot vodilni partner v projektu USTVARI SVOJO PRIHODNOST povezal z Mladinskim centrom Nova Gorica, Šolskim centrom Nova Gorica in Medobčinskim društvom slepih in slabovidnih (MDSS) Nova Gorica predvsem z namenom, da bi na podeželju razvijali podjetnost pri mladih in ranljivih skupinah, zlasti slepih in slabovidnih, za katere menijo, da imajo velik potencial za oblikovanje tudi novih podjetniških projektov, saj lahko izhajajo iz lastnih izkušenj in iščejo rešitve, ki jih še ni na trgu.

Projekt, ki ga predstavljamo, je eden od desetih, ki se v okviru LAS V OBJEMU SONCA izvajajo s sofinanciranjem Evropskega sklada za regionalni razvoj. V PTP v Vrtojbi, kjer vedno kipi od idej in ustvarjalnosti, je sredi oktobra z novimi obiskovalci zavel svež navdih. Najprej so na srečanju predstavili primere dobre prakse vključevanja slepih in slabovidnih v podjetja iz lokalnega okolja, spodbude in olajšave pri njihovem zaposlovanju ter specifične potrebe pri delu. Desetletne izkušnje z vključevanjem takih oseb v delovni proces ima Zavod Gostinstvo in turizem na Planoti.

Boris Kante, Zavod GOST na Planoti:

„Začetki so bili precej težki. Ko smo začeli saditi na njivi, smo morali biti inovativni, prav tako v kuhinji in pri drugih aktivnostih. Treba se je pač pripraviti, prilagoditi delovne pogoje, potem je mogoče narediti

marsikaj. Strahovi so v naših glavah. Sedaj sem ponosen, da smo skupaj uspeli usposobiti ekipo slepih in slabovidnih, da lahko pripravijo hrano za katerokoli pogostitev, izdelujejo žlikrofe in druge izdelke, ki jih na tržišču tudi prodamo. S svojimi izkušnjami lahko pomagamo drugim delodajalcem in pokažemo, kako pristopiti pri vključitvi osebe z okvaro vida v delovni proces.“

V projekt so vključeni tudi pedagoški delavci in vodstva šol, saj se tudi v šolskem procesu srečujejo s slepimi in slabovidnimi, tako da so na ta način tudi učitelji dobili izkušnjo dela z njimi in izkušnjo razvoja podjetnosti, kar želi PTP v šolah še okrepiti. Z MC Nova Gorica pa so združili sinergije pri „**Podjetniškem eksperimentu**“ v osnovnih šolah, ki so mu letos dodali nove pristope.

Veščin podjetnosti in timskega dela so izkušeni mentorji učili tudi dijake Šolskega centra Nova Gorica, ki so svoje ideje na **Startup izzivu za dijake** spreminjali v uporabne izdelke, storitve in poslovne rešitve, kar je dragocena naložba v prihodnost. V drugo intenzivno delavnico pa so bili vključeni člani MDSS Nova Gorica in ostali brezposelni ter potencialni podjetniki, ki so v STARTUP IZZIVU prepoznali priložnost za brezplačno učenje interdisciplinarnih pristopov, tržnih zakonitosti, izboljšanje komunikacijskih sposobnosti in pogajalskih spretnosti.

Matic Batagelj, startup podjetnik in mentor: „Želimo jih naučiti, da je mogoče stvari narediti zelo hitro, z uporabo posebnih vaj in tehnik, ki so precej enostavne. Pomemben je zastavljen proces in sistem, tako da

predznanje ni nujno. Najprej so izrazili svoje misli na papirju, nato pripravili poslovne modele in jih zagovarjali pred komisijo.“

Tanja Kožuh, direktorica PTP: „V PTP ugotavljamo, da smo z MDSS zadeli v črno. Smo primer prve dobre prakse v Sloveniji, ki skozi startup izziv omogoča slepim in slabovidnim osebam, da razvijajo svoje podjetniške ideje. Pri teh ljudeh opažamo izjemno velik potencial, so zainteresirani in motivirani, svoje ideje želijo razvijati še naprej, zato se dogovarjamo, da jim bomo ponudili mentorski program in ostalo podporo v okviru PTP, da bi iz teh idej nastalo tudi kako novo podjetje.“

Igor Miljavec, predsednik MDSS Nova Gorica: „Ponovno smo dokazali, da če se povezuješ in vsak opravi svoje, je to zmagovalna formula. To idejo nameravamo nagraditi in specializirati, da bomo dali slepim možnost, da se dejansko aktivirajo, in prepričan sem, da bomo v kratkem imeli vsaj en startup projekt.“

Marko Mikulin, slabovidni udeleženec startup izziva: „Prišel sem z idejo za svoje storitve, to je coaching oz. svetovanje. Za sabo imam že nekaj izkušenj in izobraževanj, tako da nameravam v nekaj mesecih to dejavnost zagnati. V tem spodbudnem okolju so mi postali nekateri koraki bistveno bolj jasni, povezal sem se z drugimi ljudmi in bom izkoristil tudi PTP, ki ima veliko znanja in so pripravljeni pomagati, da dejansko začneš, ne le razmišljaš.“ •

 in Kristina Furlan

Novogoriška Območna obrtno-podjetniška zbornica povezuje regijo že 40 let

Območna obrtno-podjetniška Nova Gorica je oktobra skupaj s svojimi člani in gosti nazdravila 40 letom delovanja. Novogoriška zbornica združuje 660 obrtnikov in podjetnikov, ki zaposlujejo preko 3.300 oseb ter predstavlja pomembno, kredibilno ter ugledno institucijo, ki pomembno prispeva k razvoju gospodarstva na Goriškem ter ugledu obrtništva in podjetništva.

Predsednik zbornice Zoran Simčič je ob tej priložnosti poudaril: „Zbornica je v teh štirih desetletjih igrala pomembno vlogo koordinatorke, katere glavno vodilo je bilo omogočiti obrtnikom in podjetnikom kvaliteten servis. Z veliko vztrajnosti, obrtniško trmo in ljubeznijo do dela smo premagali številne izzive ter preizkušnje. Naš moto je bil in ostaja strokovnost ter kakovost zborničnih storitev za vse člane, prilagodljivost ter inovativnost.“

Septembra je bila v Obrtnem domu organizirana tudi tradicionalna jesenska javna tribuna županov, na kateri so bili kot ključni izzivi nanizani pravočasno načrtovanje, zagotavljanje ustrezne infrastrukture, razpisov in spodbud in, seveda, primerenih kadrov. Ravno na področju slednjih

je zbornica nedavno že desetič izvedla Promocijo poklicev, katere se je udeležilo rekordnih 300 devetošolcev. •

OOZ Nova Gorica
Mitja Ambroželj

OBVESTILA

*Spoštovane občanke in občani!
Naj bo leto 2020 za vse srečno. Želim vam veliko zadovoljstva, zdravja in medsebojnega spoštovanja. Osrečite drugega in v vas se bo porodila sreča. Želim vam vesele praznike in vse dobro v letu 2020.*

Jožef Hvalica, občinski svetnik

JAVNI SKLAD
MALEGA GOSPODARSTVA GORIŠKE

RAZPISI BREZOBRESTNIH POSOJIL

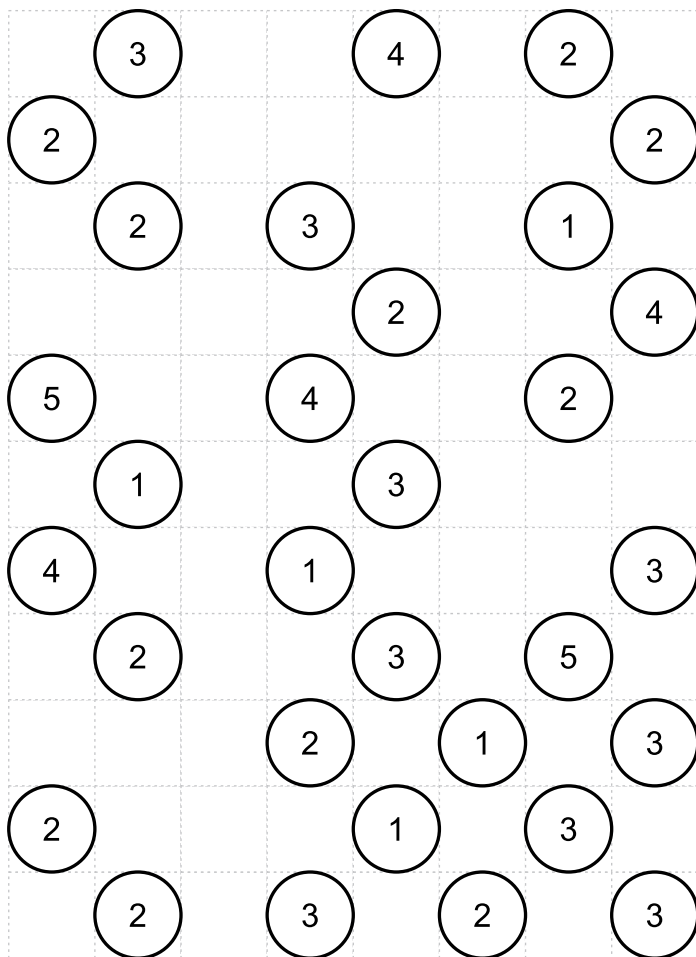
GOSPODARSTVO	KMETIJSTVO
• INVESTICIJSKA POSOJILA, • POSOJILA ZA RAZVOJ POSLOVANJA, • MIKROPOSOJILA.	• POSOJILA ZA POSPEŠEVANJE RAZVOJA KMETIJSTVA.
Višina posojila: od 4.000 do 100.000 EUR.	Višina posojila: od 2.000 do 60.000 EUR.
Odplačilna doba: od 3 do 9 let. Možnost 1-letnega moratorija.	Odplačilna doba: do 6 let. Možnost 1-letnega moratorija.
PRIJAVNI ROKI: 15. 1. 2020, 13. 3. 2020, 20. 5. 2020, 28. 8. 2020 oz. do porabe sredstev.	
Vsi razpisi so objavljeni na spletni strani: WWW.JSMG-GORISKA.COM.	

Nagradna igra HASHI (mostovi)

Igra Hashi izhaja iz Japonske. Zasnovana je na pravokotni ureditvi otokov, kjer številka na otoku pove, koliko mostov iz njega izhaja. Cilj igre je medsebojno povezati vse otoke, pri čemer je potrebno upoštevati, da:

- 1. iz otoka izhajata **največ dva** in **najmanj en most**, (najmanj ena oziroma največ dve črti)
- 2. **mostov ni dovoljeno povezovati poševno**, ampak **samo vodoravno** in **navpično** (ne po diagonali),
- 3. ko so mostovi medsebojno povezani, tvorijo celoto med seboj povezanih mostov, po katerih lahko prideš do vsakega otoka,
- 4. **mostovi – črte se med seboj ne smejo križati**.

Namig: začnjam z lažjimi primeri. Vedno pogledamo tiste številke, ki so največje, in jih prve povežemo, nato povežemo vogalne številke in nato ugotovimo, kateri otočki so sami. Veliko sreče pri reševanju, upam, da boste vzeli igro za svojo.

odreži in pošlji

ime in priimek:

.....

naslov:

.....

telefon:

avtor Roland Tischer

Nagradna igra »HASHI«, SNG Nova Gorica

Poskušajte rešiti zgornjo igro mostovi in nam jo rešeno pošljite do **15. februar 2020** na naslov: OBČINA RENČE-VOGRSKO, Bukovica 43, 5293 Volčja Draga s pripisom »Nagradna igra HASHI«. Med pravnimi rešitvami bomo izžrebali tri nagrajence. Nagrade poklanja **SNG Nova Gorica**

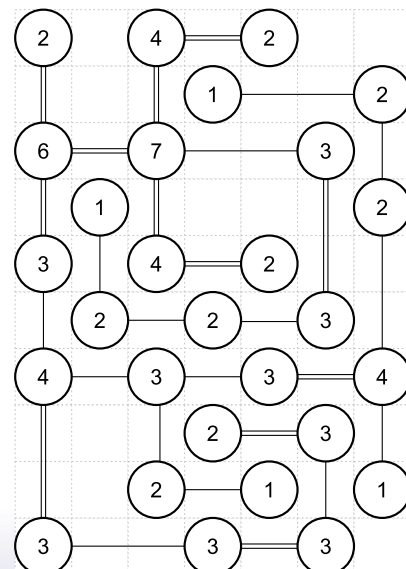
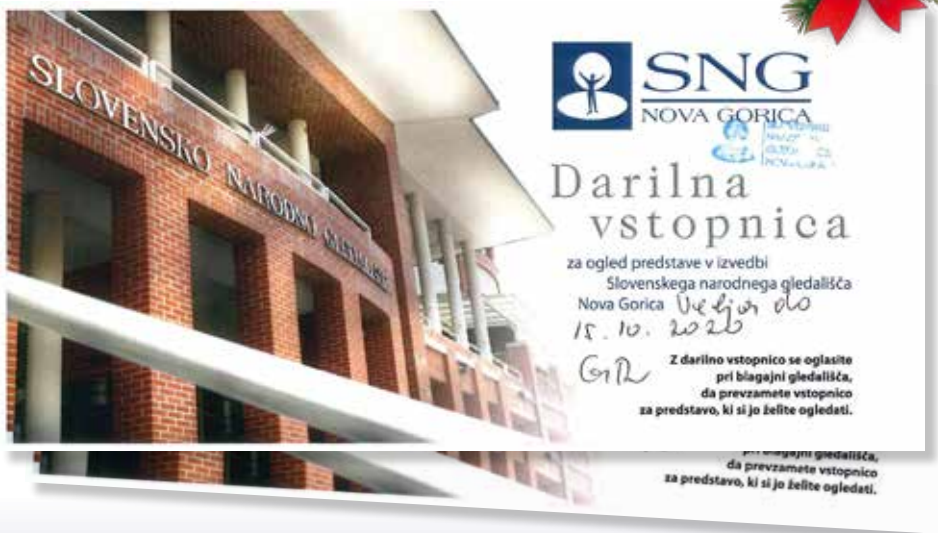

NAGRAJENCI ZA PRAVILNO REŠITEV NAGRADNE IGRE »HASHI«, VRTNARSTVO LIJA IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE:

Izmed prispelih pravilno rešenih rešitev so bili izžrebani:

1. **Nika Mozetič**, Lukežiči
2. **Lojzka Mozetič**, Volčja Draga
3. **Miro Leban**, Col

Čestitamo. Izžrebani nagrado prevzimate v Vrtnarstvo LIJA na Vogrskem.

REŠITEV IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE

OBJAVA REKLAMNIH OGLASOV

V Občinskem listu lahko objavljate reklamne oglase.

Cenik reklamnih oglasov:

2 strani	297 x 210 + 4 mm dodatka za porezavo	400 EUR
1 stran	297 x 210 + 4 mm dodatka za porezavo	250 EUR
1/2 strani	186 x 132 mm	150 EUR
1/4 strani	91 x 132 mm	100 EUR
1/8 strani	91 x 64 mm	60 EUR

(Cene so brez DDV.)

Oglasi morajo biti pripravljene v formatu EPS, Ai ali v visokoresolucijskem PDF-ju, v CMYK-barvnem prostoru, slikovni del 304 dpi in tekst v krivuljah. V kolikor gre za celostranski oglas, mora ta vključevati še 4 mm dodatka za porezavo (Bleed 4 mm).

NAVODILO ZA POŠILJANJE PRISPEVKOV

Članke za objavo v Občinskem listu je treba poslati na naslov: obcinsko.glasilo@rence-vogrsko.si s pripisom »ZA OBČINSKI LIST«.

- Tekst naj bo pisan v formatu »Microsoft Office Word«.
- Fotografije naj bodo v formatu JPG, PSD ali TIF in v čim boljši resoluciji, ločene od teksta.
- Tekst in fotografije naj bodo v e-mailu pripete kot »Priponke«.
- Teksti in avtorji fotografij naj bodo podpisani s polnim imenom in priimkom.
- Nepodpisanih tekstov ne bomo objavljali.
- Če so prispevki preveliki (datoteka presega 10 MB), naj se prispevek pošlje v več delih.
- **Prosimo, da se držite rokov oddaje prispevkov (naslednjič do 15. 2. 2020)!**

jigsaw sudoku

1				
4	2	3		
		1	3	5
				2

avtor Roland Tischer

OPRAVIČILO

V uredništvu Občinskega lista smo prejeli obvestilo o tiskarski napaki v prejšnji številki glasila. Napaka se je pojavila v prispevku *Praznovanje krajevnega praznika Bukovica in Volčja Draga* (stran 11). Napako je bil naveden naslov knjige. Namesto *Odstrta Bukovica* je pisalo *Strta Bukovica*. Za neljubo napako se iskreno opravičujemo.

PRILOŽNOST ZA UMOVADBO!

Naslednje leto pričnemo s poskusnim uvajanjem tekmovanja iz miselnih iger.

Občina Renče Vogrsko in Uredniški odbor Občinskega lista

PREDLAGATA TEKMOVANJE IZ MISELNIH IGER (križanka, sudoku, hashi ...)

V kolikor vas tovrstno tekmovanje zanima, pokličite na tel: 040 514 372 ali pišite na mail: obcinsko.glasilo@rence-vogrsko.si.

Vljudno vabljeni!

Novoletni zeljno-mesni narastek

Praznični čas je pred nami in z njim tudi skrbi, kaj naj pripravimo za najdaljšo noč in kaj bi lahko našim prijateljem najbolj prijalo. Sarne – te so vedno na prvem mestu – vendar se lahko zgodi, da pozabimo kupiti kisle zeljne glave. In vendar je rešitev na dlani: saj vsaka družina si vedno, bolj ali manj, da kisate zelje za jote. In to je to.

Potrebujemo:

- 50 dag kislega zelja
- 40 dag mleto govedine
- 1 čebulo
- oljčno olje
- lovorov list
- 3 jajca

- 5 dag riža
- 1 domačo klobaso
- lonček kisle smetane
- 1,5 dl mleka
- sol
- sveže mlet poper

Priprava:

Pečico segrejemo na 180 °C. Zelje dobro odcedimo; če je prekislo, ga hitro speremo pod mrzlo vodo. Čebulo drobno nasekljamo in jo v ponvi prepražimo, da postekleni, dodamo meso, riž, lovorov list, poper in sol. Meso pražimo toliko časa, da lepo porjavi. Pekač dobro namažemo. Po dnu razporedimo plast kislega zelja, nato plast mesa z rižem

in spet plast zelja. V skledi zmešamo kisko smetano, mleko, jajca, sol in poper. Dobro premešamo in polijemo po zelju. Pečemo 45 minut. Če uporabimo domačo klobaso, jo narežemo na rezine, jih razporedimo po jedi in pečemo še nadaljnjih 10 minut. Ponudimo s kruhom, polento ali krompirjem. Za prste oblizniti.

Srečno novo leto 2020 in dober tek. •

Renata Tischer
 Roland Tischer

Prižig lučk in novoletne jelke po krajevnih skupnostih

Bukovica-Volčja Draga

© Denis Čotar

Renče

© Matjaz Bizjak

Vogrsko

© Hana Šuligoj, Arhiv PO Vogrsko

Rok za oddajo prispevkov za naslednjo številko Občinskega lista je

15. februar 2020

Naslov za pošiljanje prispevkov za Občinski list: obcinsko.glasilo@rence-vogrsko.si s pripisom: ZA OBČINSKI LIST